

1618

GOSPODARSKI, Górcy

NA ROK PANSKI 1818.

57.
ñce

Z dodaniem dni Galowych w Rosyi i Królestwie Polskim. Odcho-
przychodu 1823, oraz innych celowych i każdego Stanowiska po-
sznuch wiadomości.

42. 0
носу.

LIEZBY W KALENDARZACH I RUCHOMYCH ŚWIETACH

Podlug

XV	Złota liczba	XVI
VII	Gara Sionga	XVIII
XXIII	Epała	XXIV
IX	Nyymski	VI
XXI	Niedziela	F

Nowego Kalendarza

Niedziela Smarzapustna	18. Stycznia
Popielec	4. Lutego
Wielkanoc	22. Marca
Krzyżowe dni 27. 28.	1. Kwietnia
Wniebowstąpienie Pańskie	8. Kwietnia
Zielone Świątki	21. Maja
Niedziela po Świątkach 28.	29. Maja
Niedziela i Adventu	29. Listopada
Suchedni i Wigilia pod Znakiem T.	
Wielkanoc R. 25. i Niedziela mi później	

Miołastwa	Nedo	8
Syrocz	Fewrala	17
1. Den	Fewrala	24
Woskres. Wel.	Fewrala	25
Woskresenye	Apryl	23
Szczestwo S. Dyma		2
Petr. w Miasom	Maj	9
Troj. Xlowe	Maj	13
Petrowa Posta	1	2 dni / 5

Mesopusta, trachniac od Nowego Roku aż do Popielcu tygodni 5.

WARSZAWIE

W DRUKARNI PRZY NOWOLIPCIACH 546.

KALENDARZ

1818

WARSAWA

POLSKI, RUSKI, i ASTRONOMICZNO

GOSPODARSKI, Gory

NA ROK PANSKI 1818.

KTORY JEST ROKIEM ZWYCZAJNYM MAJACYM DNI 365

Z dodaniem dni Galowych w Rosyi i Królestwie Polskim, Odcho-
przychodu, i innych uroczaych i kazdemu Stanowi poży-
tecznych wiadomości.

LICZBY W KALENDARZACH I RUCHOME SWIETA.

Podług

Nowego Kalendarza

XI.	—	Złota liczba	—	XI.
VII.	—	Car. Siońca	—	XVIII.
XXIII.	—	Epoka	—	XXIV.
	—	Przymyśki	—	VI.
	—	Niedziela	—	E.

Podług

Starego Kalendarza

ZYMIKIEGO

RUSKIEGO

Niedziela Szarozapustna	18. Sty.	Miasteczko	Ned.	8.
Popielec	4. Lp.	Syroczko	Fewrała	17.
Wielkanoc	22. Lp.	1. Den	Fewrała	24.
Krzyżowe dni 27. 28.	1. Kwietnia.	Woskres	Wel. Fewrała	25.
Wniebowstąpienie Pańskie	2. Kwietnia.	Woznesienie	Apr.	23.
Zielone Swięto	2. Maja.	Szczestwo S. D. Maja		9.
Niedziela po Swiętych	28.	Petr w Miasopust		13.
Niedziela i Adwentu	29. Listopada.	Troje Krówe		5.
Suszenie i Wigile pod Znakiem		Petrowa Posta		
Wielkanoc Rusa				

Miesopusta, zachniac od Nowego Roku aż do Popielcu tygodni 5.

W WARSZAWIE

W DRUKARNI PRZY NOWOLIPIU 646.

EPOKI ZNAKOMITSZE

Od stworzenia Świata	5767
Od Lęki i Śmierci Chrystusa	1785
Od Zburzenia Jerozolimy	1745
Od początku Królestwa Polskiego	1268
Od wynalezienia Organów	518
Od pierwszego używania armat	472
Od wynalezienia Strzelby i prochu	438
Od — — Drukarniów	378
Od — — Zegarków kieszonkowych	368
Od odkrycia Ameryki	327
Od sprowadzenia Kartofli do Europy przez Franciszka Drake	229
Od wynalezienia Perspektywy	209
Od wprowadzenia Ospy ochraniającej przez Jennera	22
Od Narodzenia Najjaśniejszego ALEXANDRA Cesarza całej Rosyi	41
Od — — i KRÓLA POLSKIEGO	17
Od Wstąpienia na Tron Rzymu	3
Od Wstąpienia na Tron	3

W kraju naszym, a mianowicie w okolicach bardziej ku północy posuniętych, mamy własnie 4 miesiące Wiosny, trzy miesiące Lata, półtora miesiąca Jesieni i sześć miesięcy Zimy. Wiosna zaczyna się 15 Kwietnia i trwa do końca Maja; Lato trwa przez Czerwiec, Lipiec i Sierpień; Jesień zaczyna się 1go Września i kończy 15go Października; Zima panuje od 15go Października do 15go Kwietnia.

Wykazy Znaków w tym Kalendarzu używanych

☉ Now Księżyc	♈ Baran	♌ Lew	♏ Strzelec
☾ Pierwsza Kwadra	♉ Byk	♍ Panna	♐ Koziorożec
☽ Pełnia	♊ Bliźnięta	♎ Waga	♑ Wodnik
☾ Ostatnia Kwadra	♋ Rak	♏ Niedzwiedź	♒ Ryby

STYCZEN ma dni XXXI.

DEKABR

JANUARIUS.

Wschód Słońca o godzinie 8. min: 7. Zachód o godzinie 3. min: 53.

DNI TY:	SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	Zn:	LUNACYE.
1 C.	NOWY ROK Fulgent: B.	20 Innatyia Jepy.		☉ Nów Lutego dnia
2 P.	Makarego Opata.	21 Julianyi Muczen:		7. Stycznia o godzinie
3 S.	Genowefy Pan.	22 Anastasyi.		2. min: 45. po północy.
<i>Ewangelia u Łukasza S. w Rozdz: 2. O Symeonie i Annie Prerokini.</i>				Powietrze mroźne.
Przybyło dnia minut 28.				
4 N.	Tytusa Bisk.	23 N. pr. Roż. SS. MM. w Kity		☾ Pierwsza Kwadra
5 P.	Telesfora Pap: M.	24 Nawi: Rozdes: Xi: Jewh.		dnia 15. o god: 6. m. 57.
6 W.	TRZECH KROLOW.	25 ROZDE: CHRYSSTOWA		wieczorem. Słońce
7 S.	Lucyana Mecz:	26 SOBOR P. BOHOROD.		z mrozem.
8 C.	Seweryna Opata.	27 STEPANA i. Muczen.		
9 P.	Marcyanny Panny.	28 SS. Mucz: w Nikom:		☉ Pełnia dnia 22. o
10 S.	Wilhelma Arcyb. Sawiny W.	29 SS. Mładen: Muczen.		god: 11. m: 23. w nocy.
<i>Ewangelia u Łukasza S. w Rozdz: 2. O Chrystusie w 12. latach.</i>				Mroz się wysila.
Przybyło dnia minut 43.				
11 N.	I po 3. Kró: Higina P. M.	30 N. pr. Bohoja: Anisii M.		☾ Ostatnia Kwadra
12 P.	Honoraty Panny.	31 Melanii Prepod.		dnia 30. o god. 9. m. 30.
13 W.	Leoncyusza Mecz: i Potyta.	1 Henzar: 1818 OBR: HOS:		z rana. Odwilż na śnieg.
14 S.	Hilaryusza Papieża.	2 Sylwestra Papy.		
15 C.	Pawła i. Pustelnika.	3 Makahia Pror.		
16 P.	Marcella Papieża.	4 Sobor SS. Apost:		
17 S.	Antoniego Opata i Pustel.	5 Nawi: Bohojawlenia.		
<i>Ewan: u Łuk: S. w Roz: 2. O Imieniu Jezus i o robotnikach w winnicy.</i>				Dnia 21. Druga część
Przybyło dnia minut 58.				zimy wstęp Słońca w znak
18 N.	Starozapustna. IMIENIA	6 N. BOHOJAWLENIE HO-		Wodnika. Druga
	JEZUS.	SPOD.		część Zimy.
19 P.	Kanuta Męczennika.	7 Joanna Krest:		
20 W.	Fabiana i Sebastyana MM.	8 Heorhia.		SWIĘTA ZYDOWSKIE.
21 S.	Agnieszki Panny M.	9 Polyewkta M.		
22 C.	Wincentego Męczennika.	10 Hryhoryia Jep.		STYCZEN
23 P.	Zaśl: N. P. i Jldefonsa B.	11 Fteodosiia Pr.		Szabas.
24 S.	Tymoteusza Bisk: M.	12 Tatyanny M.		8 Szabat.
<i>Ewangelia u Łukasza S. w Rozdz: 8. O nasieniu i roli.</i>				10 Szabas.
Przybyło dnia godzina 1. minut 20.				17 Szabas szyra, rado-
25	Mięsopust: Nawróc: S. Pawła.	13 N. i. po Bohojaw: Jermita.		śny.
26 P.	Polikarpa Bisk: i M.	14 SS. OO. w Synay.		22 Chamisoser bezszwat,
27 W.	Jana Chryzostoma Bisk:	15 Pawła.		radośny.
28 S.	Flawiana M.	16 Werybi S. Petra.		24 Szabas.
29 C.	Franciszka Salezjusza B.	17 Antonia Muczen.		31 Szabas.
30 P.	Martynty Panny M.	18 Aftanazia.		
31 S.	Piotra Nolaszki i Marcelli W.	19 Makariia Pr.		

PA/3304

A

Wschód Słońca o godzinie 7. min: 30. Zachód o godzinie 4. min: 50.

DNI TY: | SWIĘTA RZYMSKIE. | SWIĘTA RUSKIE. | ZN: | LUNACYE.

Ewan: u Łuk: S. w Rozdz: 18. Jezus przepowiada swą Mękę.
Przybyło dnia godzina 1. minut 23.

1 N.	Zapust. Ignace: Bis. i Bryg: P.	20 N. 2. po Boh. Jeftym: Pr.
2 P.	OCZYSZCZENIE P. M. Grom.	21 Maxyma Pror.
3 W.	Błażeja Bisk: Męczen:	22 Timofteia Apost.
4 S.	Popielec. Korsy: Bis: i Wer: P.	23 Klementia Epis.
5 C.	Agaty Panny M.	24 Xenii M.
6 P.	Doroty Pan: i Teofila M.	25 Hryhoriia Boh.
7 S.	Romualda Opata.	26 Xenofonta.

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 4. O diable który kusił Jezusa.
Przybyło dnia godzina 1. min: 58.

8 N.	Wstępna. Jana z Maty Wyz:	27 N. Zacheja. Joanna Zlat.
9 P.	Apolonii Panny Męczen:	28 Efrema Syr.
10 W.	Scholastyki Panny.	29 Ihnatia Bohon:
11 S.	Eufrozyny Panny ✕.	30 TRYECH SWIAT.
12 C.	Ludwika Wdowy.	31 Kira i Joanna.
13 P.	Juliana M. i Jordana W. ✕.	1 Feura. Trifonia.
14 S.	Walentego Kapłana. ✕.	2 STRYTENYE HOSPOD.

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 17. O przemienieniu się Jezusowem.
Przybyło dnia godzin 2. min: 17.

15 N. 2.	Sucha. Fausta i Jowity MM.	3 N. Myt. i Farys: Simeona.
16 P.	Juliany Panny Męczen;	4 Isydora Prep.
17 W.	Sabina Biskupa.	5 Ahafii.
18 S.	Konstancyi Panny.	6 Wokula.
19 C.	Konrada Wyznawcy.	7 Parfentia.
20 P.	Eucharyusza Biskupa.	8 Fteodora.
21 S.	Eleonory Panny.	9 Nikifora.

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 11. O wyrzucaniu Czartów.
Przybyło dnia godzin 2. min: 53.

22 N. 3.	Głucha. Paschazego B.	10 N. Blud: Syna. Charlam:
23 P.	Romany Panny.	11 Własia.
24 W.	Macieja Apostola.	12 Meletia.
25 S.	Sygryda Biskupa.	13 Martiniia.
26 C.	Fortunata i Nestora M.	14 Auxentia.
27 P.	Leandra Biskupa i W.	15 Anisima Apostola.
28 S.	Justa Męczennika.	16 Pamfila.

☉ Nów Marca dnia 6.
Lutego o g. 3. m. 23. po
południu. Mróz z wia-
trem ostrym.

☾ Pierwsza Kwadra
dnia 13. o god: 10. m: 17.
w wieczór. Mróz się
wzmaga.

☾ Pełnia dnia 20. o
god: 4. m: 59. po po-
łudniu. Mróz tęgi.

☾ Ostatnia Kwadra
dnia 27. o god: 9. m: 33.
z rana. Dadzysze po-
wietrze.

Dnia 20. Lutego trze-
cia część Zimy. Wstęp
Słońca w ryby ☉.
Trzecia część Zimy.

SWIĘTA ŻYDOWSKIE.

LUTY.

6. 1. Ader-ryszon.
7. 2. Ader-ryszon i
Szabas rosznadesz.
14 Szabas.
21 Szabas.
28 Szabas.

MARZEC ma dni XXXI

F E B R A L

MARTIUS

Wschód Słońca o godzinie 6. min: 39. Zachód o godzinie 5. min: 21.

DNI TY: | SWIĘTA RZYMSKIE. | SWIĘTA RUSKIE. | ZN: | L U N A C Y E.

Ewan: u Jana S. w Rozdz: 6. O nakarmieniu 5,000. ludzi.
Przybyło dnia godzin 3. minut 8.

1 N. 4.	Srodopostna. Albina Biskupa.	17 N. Miasopust: Fteodora.
2 P.	Amelii P. i Heleny Cesarz.	18 Lwa Pap: R.
3 W.	Kunegundy Cesarz:	19 Archippa.
4 S.	Kazimierza Wyznaw:	20 Lwa Ep:
5 C.	Fryderyka Opat.	21 Timowteja.
6 P.	Kolety Panny.	22 Obryt: Moszcz: SS. MM.
7 S.	Tomasza z Akwinu.	23 Polikarpa.

Nów Kwietnia dn:
6. Marca o god: 5. m. 58
zrana. Śnieg mroźny.Pierwsza Kwadra
dnia 14. o god: 9. m: 42.
zrana. Wiatry się wzma-
gaia.Ewan: u Jana S. w Roz: 8. O Żydach chcących ukamienować Jezusa.
Przybyło dnia godzin 3. minut 30.

8 N. 5.	Biała. Jana Bożego Wyznaw.	14 N. Syrop: Obr: H: J: Kr.
9 P.	Metodyu: B. i Franciszki W.	15 r. deł posta. Tarasya.
10 W.	Kaja Męczennika.	26 Porfirii.
11 S.	Kandyda M.	27 Prokopia.
12 C.	Grzegorza Wyznaw. Pap.	28 Wasylija.
13 P.	M. P. Bolesnéy i Patrycyi M.	1 Mart. Ewdokii.
14 S.	Matyldy Królowy.	2 Fteodora.

Pełnia dnia 21. o
god: 7. m. 12. zrana.
Z początku mróz ku
końcu odwilż.Ostatnia Kwadra
dnia 28. o god: 4. m. 7.
po północy. Zimno wil-
gotne.Ewan: u Mateu: w Roz: S. 22. O wjeździe Jezusa do Jeruzalem.
Przybyło dnia godzin 3. min. 56.

15 N. 6.	Kwietnia. Longina Żołn: M.	3 N. r. Posta. Jewtropiia.
16 P.	Tycyana Męcz.	4 Harasima.
17 W.	Nicefora Bisk: i Patrycego.	5 Kanona.
18 S.	Gabryela Archanioła.	6 42. SS. MM. wo Amm.
19 C.	Wiecz. Pań: Józefa Oblu: P.M.	7 Wasylija.
20 P.	Wielki. Alexandry M.	8 Fteofilakta.
21 S.	Wielka. Benedykta Opat.	9 40. SS. Muczennek.

Dnia 21. Wstęp Słoń-
ca w znak barana.
Porównanie dnia z nocą.
Początek Wiosny.Ewan: u Mateu: S. w Roz: 16. O Zmartwychwstaniu Jezusa.
Przybyło dnia godzin 4. min: 19.

22 N.	WIELKANOCNA.	10 N. 4. Posta. Kondrata.
23 P.	WIELKANOCNY.	11 Sofroniia Patr.
24 W.	Latyna Bisk:	12 Fteofana.
25 S.	Pelagiusza B. M.	13 Nikifora Patr.
26 C.	Brauliusza Bisk:	14 Wenedykta.
27 P.	Ruperta Biskupa.	15 Ahapya.
28 S.	Doroteusza M.	16 Sawina Muczenyka.

SWIĘTA ŻYDOWSKIE.

MARZEC.

7 Szabas Szkolim.
8 1. Ader szeny.
9 2. Ader szeny.
14 Szabas.19 Post Estery.
21 Szabas Zacher.
22 Purim, czyli Zapasty.
23 Szuszan Purim.
28 Szabas Para.Ewan: u Jana S. w Roz: 20. O pokazaniu się Jezusa Uczniom.
Przybyło dnia godzin 4. min: 43.

29 N.	Przewodnia. Wiktora M.	17 N. 5. Posta. Alexya.
30 P.	ZWIĄST. P.M. i Angieli Wd:	18 Kirylla.
31 W.	Kornelii M. i Balbiny P.	19 Chryzantowa i Darii.

KWIECIEŃ ma dni XXX.

M A R T.

APRILIS.

Wschód Słońca o godzinie 5. min: 38. Zachód o godzinie 6. min: 22.

DNI TY:	SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	Zn:	LUNACYE.
1 S.	Hugona Bisk:	20 SS. Otec izbien: w Obyt:		☉ Nów Maja dnia 5.
2 C.	Franciszka z Paule.	21 Jakowa Apost:		☾ Kwieć: god. 10. m: 58.
3 P.	Rycharda Bisk:	22 Wasylia Presw:		☾ zrana Odwilż dadzyszt.
4 S.	Izydora Biskupa.	23 Nikona.		
Ewan: u Jana S. w Roz: 10. O Chrystusie dobrym pasterzu. Przybyło dnia godzin 5.				
5 N.	2. po Wielk: Grobu Xsa Pana	24 N. 4. Postą. Zachar		☾ Pierwsza Kwadra
	Wincentego Fer: Wyz.			dnia 12. o god: 3. m. 14.
6 P.	Gwilelma Opata.	25 BŁAHOW: P. BOHOR:		☾ po południn. Wiatr ze
7 W.	Epifanusza Bisk:	26 Hawryła Arch:		śniegiem.
8 S.	Maxymy Panny.	27 Matrony.		☾ Pełnia dnia 19. o
9 C.	Kassylidy P.	28 Maryona.		god: 9. m: 36. z rana.
10 P.	Ezechiela Proroka.	29 Marka Apost:		☾ Niestateczna pogoda.
11 S.	Leona Papieża.	30 Joanna.		☾ Ostatnia Kwadra
Ewan: u Jana S. w Roz: 16. O odejściu Chrystusa do Ojca. Przybyło dnia godzin 5. minut 50.				
12 N.	3. po Wielk: Opieki S. Józefa.	31 N. 5. Postą. Ipatya.		☾ Dnia 21. Wstęp Słoń-
13 P.	Hermenegilda M.	1 April. Maryi E. p. s:		ca w znak byka ☉.
14 W.	Waleryana M.	2 Tita.		☾ Druga część Wiosny.
15 S.	Ludwiny P.	3 Nikity.		
16 C.	Lamberta Męcz:	4 Josifa.		
17 P.	Marcyana Męcz:	5 Freedula Muczen:		
18 S.	Amideusza Wyzn:	6 Ewtychia.		
Ewan: u Jana S. w Roz: 16. O przyczynie Chrystusowego odejścia. Przybyło dnia godzin 6. minut 14.				
19 N.	4. po Wielk: Sokrata M.	7 N. Ciutnaia. Heorhya.		
20 P.	Salpicyusza Męcz:	8 Irydyona Ap.		
21 W.	Anzelma Bisk:	9 Eupsychya M.		
22 S.	Leonidy Męczen:	10 Terentya Mucz:		
23 C.	Woyciecha B. M. i Jerzego M.	11 Wielki Czwetwer: Antypy.		
24 P.	Fidelisa Sigm: M. i Bony P.	12 Stra: Xtra. Wasylia.		
25 S.	Marka Ewangelisty.	13 Weli: Sobota. Artemona.		
Ewan: u Jana S. w Roz: 16. O skutku prośby w imie Jezusa. Przybyło dnia godzin 6. minut 56.				
26 W.	5. po Wielk: Marcellina M.	14 N. WOSKRE: XWA Mart.		
27 P.	Turybiusza Bisk:	15 P. SWITELI. Aristarcha.		
28 W.	Witalisa M. i Prudencyu: B.	16 W. SWITELI. Iryny.		
29 S.	Emilliana i Piotra MM.	17 Simeona.		
30 C.	WNIEBOW: STAPIE: PAN:	18 Joanna.		
Ewan: u Jana S. w Roz: 16. O skutku prośby w imie Jezusa. Przybyło dnia godzin 6. minut 56.				
				☾ 4 Szabas parszes ha-
				chodesz.
				7. 1. Nissan.
				11 Szabas.
				18 Szabas hagodel.
				21. 1. Święto Wielkano-
				cne uroczyste.
				22. 2. Święto Wielkano-
				cne uroczyste.
				23 Wolne Święta, czyli
				24 Chajhamoed.
				25 Szabas Chajhamoed.
				26 Wolne Święto.
				27 ostatnie Święta wiel
				28 kanocne uroczyste.
				29 Isruchag, dzień ra-
				dośny.

MAY ma dni XXXI.

APREL

MAJUS.

Wschód Słońca o godzinie 4. min: 42. Zachód o godzinie 7. m. 18.

DNI TY:	SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	ZD:	LUNACYE.
1 P.	Filipa i Jakóba Apost.	19 Joanna Wetch:		☉ Nów Czerwca dnia 14. Maja o god: 1. po półn. cy. Zaczyna się odcieplać.
2 S.	Atanazego Biskupa.	20 Fteodora.		
Ewan: u Jana S. w Roz: 16. O przyjsciu Poczieszyciela Ducha S. Przybyło dnia godzin 7. minut 13.				
3 N.	6. p. W. Znależ: S. i M. P. Łask:	21 N. Flomina. Januaria.		☉ Pierwsza Kwadra dnia 11. o god: 8. m. 49. z rana. Powietrze wilgotne, potem zaczyna być ciepłe.
4 P.	Floryana M. i Moniki Wd:	22 Fteodora.		
5 W.	Piusa Pap: Wyzn:	23 WIEHOROLA M.		
6 S.	Benedykty Panny.	24 Sawwy M.		
7 C.	Domicelli Panny Męcz:	25 Marka Ewanhelysty.		
8 P.	STANISŁAWA B. M.	26 Wasylija.		
9 S.	† Grzegorza z Naz: Bisk:	27 Symeona.		
Ewan: u Jana S. w Roz: 14. O zesłaniu Ducha S. Przybyło dnia godzin 7. minut 23.				
10 N.	ZESŁANIE DUCHA S.	28 N. Myr: Jasona Apost.		☉ Pełnia dnia 18. o god: 1. m: 59. po południu. Z początku pogoda i ciepło.
11 P.	SWIĄTECZNY.	29 SS. 9. Muczen: w Kizie:		
12 W.	Antonina B. i Jzydora Oracza	30 Jakowa Apostoła.		
13 S.	Serwacego B. i Glicery M. †.	1 Maj: Jeremii Pr.		
14 C.	Bonifacego i Justyny MM.	2 Aftanasya.		
15 P.	Zofii Męczenniczki. †.	3 Timofeja.		
16 S.	Jana Nep: M. i Ubalda B. †.	4 Petahij.		☾ Ostatnia Kwadra dnia 26. o god: 4. m. 10. po południu. Deszcz z wiatrem na przemiany.
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 6. O potrzebie ludzkości. Przybyło dnia godzin 7. minut 38.				
17 N.	1 po Świąt: SSS. TROYCY.	5 N. Razstlab. Iriny M.		
18 P.	Felixa B. i Wenantego M.	6 Jowa Mnhostr:		
19 W.	Jwona Kapł:	7 Wesp: Kresta.		
20 S.	Bernardyna W. i Plautylli.	8 JOANNA BOHOSŁAW		
21 C.	BOZEGO CIAŁA.	9 Isaii Pror: i NIKOLAJA		
22 P.	Heleny P. i Julii P. M.	10 Symeona.		
23 S.	Dezyderyusza Bisk: M.	11 Mokiia.		
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 14. O wezwaniu na wielką wieczerzę. Przybyło dnia godzin 7. minut 52.				
24 N.	2. po Św: Joanny Wd:	12 N. Sainar: Epifania.		
25 P.	Grzegora P. i Urbana M.	13 Hlikieryi.		
26 W.	Filipa Ner: Wyznawcy.	14 Isidora.		
27 S.	Bedy Kapłana.	15 Pachomia Welyk.		
28 C.	Germana Biskupa.	16 Fteodora.		
29 P.	SERCA JEZUSA P.	17 Andronyka.		
30 S.	Ferdynanda Króla.	18 Fteodota.		
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 15. O zgubioney owcy i groszu. Przybyło dnia godzin 8. minut 5.				
31 N.	3. po Świąt: Petronelli Pan:	19 N. Sliporożdz Patrykija.		

SWIĘTA ZYDOWSKIE.

MAY.

2 Szabas.
6. 1. Jier.
7. 2. Jier.
9 Szabas.
16 Szabas.
23 Szabas.
30 Szabas.

B.

Wschod Słońca o godzinie 3. min. 59. Zachod o godzinie 8. min. 11.

DNI TY:		SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	Zn:	LUNACYE.
1 P.	Prokula M.	20 Ftałaleia M.	21 Konstant: i Eleny.	☼	☉ Nów Lip: d. 3 Czer:
2 W.	Erazma B. i M.	22 Wasyliska.	23 WOZN: HOSP (Michaila.	☼	o g: 8. m: 59. z rana.
3 S.	Klotyldy Królowy.	24 Simeona.	25 Obryt: Hław: S. Joanna.	☼	☼ Słońce dogrzewa stała
4 C.	Alexandra Biskupa.			☼	pogoda.
5 P.	Waleryi i Mareyi MM.			☼	☼ Pierwsza Kwadra
6 S.	Norberta Biskupa.			☼	dnia 10. o god: 4. m: 9.
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 5. O obfitym Piotra połowie ryb. Przybyło dnia godzin 8. minut 12.					
7 S.	4. po Świąt: Roberta Opat.	26 N. 6 SS. Otec. Karpa Ap:	27 Fteraponta.	☼	☼ Pełnia dnia 17. o
8 P.	Maxymina Biskupa.	28 Nikity.	29 Fteodosii.	☼	god: 5. m: 52. po połu
9 W.	Pryma i Felicjana MM.	30 Isaakia.	31 Jermiła Apost.	☼	dniu. Grzmoty, m: ysa-
10 S.	Rogata Męczen:	1 Jjan: Justyna Filozofa.		☼	mi grady, potem ciepło.
11 C.	Barnaby Apost:				☼ Ostatnia Kwadra
12 P.	Onufrego Pustelnika.				dnia 25. o god: 8. m: 0.
13 S.	Antoniego Pad: Wyz:				po południu. Pogoda z u-
Ewan: u Mat: S. w Roz: 5. O sprawiedliwości i poiednaniu z bratem. Przybyło dnia godzin 8. minut 16.					
14 N.	5. po Świąt: Bazylego Bisk:	2 N. SOSZEST: S. DUCH:	3 SSS: TROYCY Lukiljana.	☼	☼ Dnia 22. wstęp Słońca
15 P.	Wita i Modesta MM.	4 Mitrofana.	5 Dorofteia.	☼	☼ w znak Raka ☼. Zwrot
16 W.	Benona Biskupa.	6 JIaryona Welyk.	7 Fteodota M.	☼	Słońca letni i Przesilenie
17 S.	Adolfa Biskupa.	8 Fteodora.		☼	dnia z nocą. Pierwsza
18 C.	Pauli Panny M.			☼	część Lata.
19 P.	Juliany Panny.			☼	
20 S.	Florentyny Panny.			☼	
Ewan: u Marka S. w Rozdz: 8. O nakarmieniu 4.000. ludzi. Otdąd dnia ubywa.					
21 S.	6. po Świąt: Aloizego Wyzn:	9 N. 1. po Sosz: WW. SS.	10 Timofteia.	☼	☼ CZERWIEC
22 P.	Paulina Bisk: Wyzn:	11 Warfłomeia Apost:	12 Onufrya.	☼	5. 1. Sywan.
23 W.	Agrypiny Panny.	13 TIELOXTWA. Akilyny.	14 Elisseia Pror:	☼	6 Szabas.
24 S.	JANA CHRZCICIELA.	15 Ammosa Pror.		☼	7) Szłozse ieme hag.
25 C.	Prospera Biskupa.			☼	8) bole, radośne.
26 P.	Jana i Pawła MM.			☼	9) Szawuesz czyli Zie-
27 S.	†. Ładysława Króla.			☼	10) lone Świątki.
Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 7. O fałszywych Prorokach. Ubyło dnia minut 3.					
28 N.	7. po Świąt: Leona Papieża.	16 N. 2. po Sosz: Tichona.	17 Manuila.	☼	12 Isruchag, dzień ra-
29 P.	PIOTRA I PAWŁA AN	17 Manuila.	18 Leontya.	☼	dośny.
30 W.	Emilianny P. i Lucyana M.			☼	13 Szabas.
				☼	20 Szabas.
				☼	24 Post chowsywan.
				☼	27 Szabas.

LIPIEC ma dni XXXI.

J U N.

JULIUS.

Wschód Słońca o godzinie 3. min: 53. Zachód o godzinie 18. min: 7.

DNIE TY:	SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	Zn:	LUNACYE.
1 S.	Juliusza Męczennika.	19 Piadeia Judy Apost.		Nów Sierpnia dnia 31. Lip: o god: 5. m: 29. zrana. Powietrze parne, ku końcu burza.
2 C.	Nawiedzenie N. P. M.	20 Meftodya.		
3 P.	Anatolinsza Biskupa.	21 Julyana M.		
4 S.	Józefa Kalas: Wyzn:	22 Ewsewia M.		
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 16. O niesprawiedliwym Szafarzu. Ubyło dnia minut 5.				
5 M.	8. po Świąt: Karoliny Panny.	23 N. po Sosz: Abrypiny.		Pierwsza Kwadra dnia 7. o god: 8. m: 54. zrana. Ma się na deszcz, potem pogoda.
6 P.	Dominiki P. Męczen.	24 ROZD: S. JOANNA KRE		
7 W.	Pulcheryi Panny.	25 Fewronii M.		
8 S.	Kiliana Biskup: M.	26 Dawyda.		
9 C.	Anatolii Panny M.	27 Sampsona.		Pełnia dnia 14. o god: 2. m: 45. po południu. Gorące dni.
10 P.	7. Braci Synów Felicjty MM.	28 Kira i Joanna.		
11 S.	Sabina Wyznawcy.	29 SS. PETRA I PAWŁA Ap.		
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 19. O zburzeniu Jeruzalem. Ubyło dnia minut 9.				
12 M.	9. p. S. Jana z Duk: Jana Gw: W:	30 p. So: Sobor SS. 12. A.		Ostatnia Kwadra dnia 22. o god: 10. m: 28. wieczór. Pogoda nagle się na burzę odmie.
13 P.	Małgorzaty Panny M.	1 Iuli: Kosmy i Damiana.		
14 W.	Bonawentury Bisk:	2 Pol: Ryz: P. Bohorod:		
15 S.	Henryka Ces: i Bonozy M.	3 Jakinta.		
16 C.	N. M. P. Szkaplerny.	4 Andreia Krytskaho.		Dnia 21. wstęp Słońca do znak Lwa. DRUGA część Lata.
17 P.	Alexego Wyznawcy.	5 Marfy.		
18 S.	Szymona z Lip: i Kamilla W.	6 Sysoja.		
Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 18. O Faryzeuszu i Celniku. Ubyło dnia minut 14.				
19 M.	10. po Świąt: Wincentego W.	7 po Sosz: Ftomy.		SWIĘTA ŻYDOWSKIE.
20 P.	Czesława Wyz: i Eliasza Pr:	8 Prokopyia M.		
21 W.	Daniela Pr: i Praxedy Panny.	9 Pankratya M.		
22 S.	Maryi Magdaleny.	10 SS. 45. Mucz:		
23 C.	Apollinara B. M.	11 Eufimii		LIPIEC.
24 P.	Krystyny Panny M.	12 Prokla i Ilarya.		
25 S.	Jakóba Apostoła.	13 Sobor. S. Hawryła Arch:		
Ewan: u Marka S. w Rozdz: 7. O uzdrowieniu głucho-niemego. Ubyło dnia minut 28.				
26 M.	11. p. S. Kuneg: Kr: P. i Anny.	14 po Sosz: Akiły Ap.		4 Szabas roschodesz 1. Tamuz.
27 P.	Pantaleona Męcz:	15 Kityka i Juljry.		
28 W.	Celsa Męczen: i Ianocen: P.	16 Aftynohena M.		
29 S.	Marty i Serafiny.	17 Maryny M.		
30 C.	Julitty M. i Gaudencyi P.	18 Emiliana.		25 Szabas.
31 P.	Ignacego Lojoli Wyz:	19 Makryny.		

Wschód Słońca o godzinie 4. min. 25. Zachód o godzinie 7. min. 35.

DNI TY: | ŚWIĘTA RZYMSKIE. | ŚWIĘTA RUSKIE. | [Zn: | LUNACYE.

1 S. | Piotra w Okowach.

120 ILVI PROROKA.

Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 10. O zranionym i Samarytanie.
Ubyło dnia minut 38.

○ Nów Września d.
30. Sier: o god: 1. m: 21.
z rana. Słońce piecze,
dni gorące.

2 N. | 12 po Świq: P. M. Anielskiéy.

21 N. 7. po Sosz: Symeona.

3 P. | Augusta Wyznawcy.

22 Maryi Mahdaliny.

4 W. | Dominika Wyznawcy.

23 Trofima.

5 S. | Oswalda Króla.

24 Borysa i Chliba.

6 C. | Przemienienie Pańskie.

25 S. ANNY MAT: P. BOH:

7 P. | Kаетana Wyznaw:

26 Jermolaja.

8 S. | Cyryaka i Larga MM.

27 Pantaleimona.

○ Pierwsza Kwadra
d: 7. o god: 4. m: 59. wie-
czór. Ku końcu się ma
deszcz z gradem.

Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 17. O uzdrowieniu 10. trędowatych.
Ubyło dnia minut 58.

9 N. | 13 po Świq: Romana Męcz:

28 N. 8. po Sosz: Prochora.

10 P. | Wawrzyńca Męcz:

29 Kalynnyka.

11 W. | Zuzanny P. M.

30 Syłły i Syłwana.

12 S. | Klary P. i Felicyssymy M.

31 Jewdokira.

13 C. | Hippolita i Kas: M.

1 Aohust: Pro: Spas:

14 P. | 7. Euzebiago Wyznawcy.

2 Stefana.

15 S. | WIEKOWZIECZ P. M.

3 Isakia.

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 6. O służeńiu Bogu i mamonie.
Ubyło dnia godzina 1. minut 30.

16 N. | 14 po S. Jacka W. i Rocha W.

4 N. 9. po So: 7. Otrok: w Ef:

17 P. | Mirona Męcz:

5 Jewsychnya.

18 W. | Kryspa i Pollena MM.

6 PREOBRAZ: HOSPOD:

19 S. | Maryana Wyznaw:

7 Dometya.

20 C. | Bernarda W.

8 Jemetyana.

21 P. | Joanny Franciszki Wd:

9 Matytia.

22 S. | Symfona Męcz:

10 Ławrentya.

Dnia 21. wstęp Sto-
ca w znak Panny 7.
Trzecia część Lata.

ŚWIĘTA ZYDOWSKIE.

Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 7. O wskrzeszeniu syna wdowy.
Ubyło dnia godzina 1. minut 50.

23 N. | 15 po Świq: Bożeny P. M.

11 N. 10. po Sosz: Jewpla.

24 P. | Bartłomieja Apostoła.

12 Fotya i Anykity.

25 W. | Ludwika Król: i Arnolfa B.

13 Maxyma.

26 S. | Zefiryna Męcz:

14 Micbeja.

27 C. | Przen: S. Kazimierza.

15 USPENIE P. BOHOR.

28 P. | Augustyna Biskupa.

16 NERUKOTW: OBR:

29 S. | Sabiny Panny.

17 Myrona.

SIERPIEŃ

1 Szabas.

3 Aw.

8 Szabas Chazon, smu-
tny.

11 Tyszebeaw, zburze-
nie Jerolimy, Post.

15. Szabas Nachmu, ra-
dośny, i Chamesse
oser beaw.

22 Szabas.

29 Szabas.

Ewan: u Łukasza S. w Rozdz: 14. O Uzdrowieniu opuchłego.
Ubyło dnia godzin 2. minut 12.

30 N. | 16 po S. Joach: Prot: Król: Pol.

18 N. 11. po So: Flora i Ław:

31 P. | Rymunda W. i Rufina Pan:

19 Andreja.

Wschód Słońca o godzinie 5. min: 17. Zachód o godzinie 6. min: 43.

DNI TYG.	SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	[Zn:]	LUNA CYF.
1 W.	Idziego Opata.	20 Samuila Pror.		○ Nów Października
2 S.	Stefana Króla.	21 Fteadeia Apost.		
3 C.	Izabelli Królowey.	22 Ahaftonyka.		
4 P.	Rozalii Panny.	23 Łuppa Mucz.		
5 S.	Wawrzyńca Justyn:	24 Ewtychia.		

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 22. O miłości Boga i bliźniego.
Ubyło dnia godzin 2. min: 25.

6 N.	17. p. Swię: Petroniusza B.	25 N. 12. p. So: Warstołom:		☉ Pierwsza Kwadra dnia 6. o god: o. m: 52. z rana. Dnie deszczem grożące.
7 P.	Reginy Panny.	26 Adryana i Natalyi.		
8 W.	NARODZ: P. M. i Adryana.	27 Pimena.		
9 S.	Doroteusza Męczen:	28 Moyseia.		
10 C.	Mikołaja z Tolent:	29 US: HLADJOAN KR. Post		
11 P.	Prota i Jacka Męcz:	30 Alexandra.		☉ Pełnia dnia 13. o god: 11. m. 9. w nocy. Dnie wilgotne.
12 S.	Gwidona Wyzn:	31 Poluż poiasa P. Bohor:		

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 9. O uzdrowieniu paralityka.
Ubyło dnia godzin 2. minut 43.

13 N.	18. p. Swię: Imienia P. M.	1 S. 14. p. S. Simeona.		☾ Ostatnia Kwadra dnia 20. o god: 5. rano. Dnie jasne z początku, potem dżdżyste.
14 P.	Podwyższenie S. Krzyża.	2 Mamanta.		
15 W.	Nikomeda Męczen:	3 Astrya.		
16 S.	Korneliusza i Cypry: MM. †	4 Wawilly.		
17 C.	Justyna i Kolumby Panny.	5 Zacharyi Pror.		
18 P.	Józefa z Kupert: Wyzn: †.	6 Czudo S. Michayla.		Dnia 22. wstęp Słońca wznak Wagi 23 i Po- równanie dnia z nocą Je- sienne.
19 S.	Januariusza Bisk: M. †.	7 Sozanta.		

Ewan: u Mateusza S. w Rozdz: 22. O wezwaniu na gody weselne.
Ubyło dnia godzin 3. minut 18.

20 N.	19. p. Swię: Eustachiusza M.	8 N. 14. p. So: ROZD: P. B.		SWIĘTA ŻYDOWSKIE.
21 P.	Mateusza Apostoła.	9 Joakima i Anny.		
22 W.	Mamrycego Męczen:	10 Minodory.		
23 S.	Tekli Panny Męczen:	11 Fteodory.		
24 C.	Pafnucego Męcz:	12 Aftonoma.		
25 P.	Rufa M. i Aurelii Panny.	13 Kornylię.		WRZESIEŃ.
26 S.	Jozefata Bisk: Męcz:	14 WOZD: CZEST: KREST		

Ewan: u Jana S. w Rozdz: 16. O chorym Synu Królewskim.
Ubyło dnia godzin 3. minut 48.

27	20. p. S: Ładysław z Giel. W.	15 N. 15. p. Sosz: Nikity.		1 1. Elul.
28 P.	Wacława Męcz:	16 IOSEFATA.		2 2. Elul.
29 W.	Michała Archaniola.	17 Sofii.		5 Szabas.
30 S.	Hieronima D. i Zof: z 3. Cór: M.	18 Jewmenyia.		12 Szabas.
				19 Szabas.
				26 Szabas.

Wschód Słońca o godzinie 5. min: 38. Zachód o godzinie 6. min: 22.

DNI Ty:	SWIĘTA RZYMSKIE.	SWIĘTA RUSKIE.	Zn:	LUNAGYE.
1 C.	Remigiusza Bisk:	19 Trofima.		
2 P.	Asiołów Stróżów.	20 Jewstafia.		○ Now Listopada d:
3 S.	Kandyda Męczen:	21 Kondrata.		28. Paźdz: o god: 8. m:
Ewan: u Mateu: S. w Roz: 18. O dłużniku i złośliwym słudze.				51. z rana. Powietrze wil-
Ubyło dnia godzin 3. min: 48.				gotne i zimne.
4 N.	21. p. Święt: P. M. Rożanów:	22 N. 16. p. Sosz: Foki.		
	i Franciszka Serafickiego.			● Pierwsza Kwadra
5 P.	Placydy i Flavii P.	23 Zaczat: Joanna Krestytela.		dnia 5. o god: 8. m. 53.
6 W.	Brunona Wyznawcy.	24 Ftekly.		wieczor. Pogoda z wia-
7 S.	Justyny i Julii P. M.	25 Jewrosynyi.		trem nocy zimne.
8 C.	Brygitty i Pelagii Pokut:	26 JOANNA BOHOSŁAW:		
9 P.	Dyonizego Bisk: Męczen.	27 Kalfystrata.		○ Pełnia dnia 12. o
10 S.	Franciszka Borg: i Wiktora M.	28 Charytona.		god: 4. m. 35. z rana.
Ewan: u Mateu: S. w Roz: 22. O oddawaniu czynszu: monety.				Pochmurno wiatr.
Ubyło dnia godzin 4. minut 12.				
11 N.	22. p. Święt: Placydy P.	29 N. 17. p. Sosz: Kyrka.		○ Ostatnia Kwadra
12 P.	Maxymiliana Bisk:	30 Hryhorija.		dnia 19. o god: 8. m. 3.
13 W.	Edwarda Króla.	1 Oktiahr:		z rana. Na deszcz się o-
14 S.	Kalixt: P. M. i Fortunaty P. M.	2 Kipryana.		puszcza.
15 C.	Jadwigi Wdó: i Teressy.	3 Dyonysya.		
16 P.	Florentyna Bisk.	4 Jerofteia.		Dnia 23. wstęp Słońca
17 S.	Lucyny Pann:	5 Charytyny.		w znak Niedziadki.
Ewan: u Mateu: S. w Roz: 9. O wskrzeszenia Córkę Xięcia.				Druga część Jesieni.
Ubyło dnia godzin 4. minut 54.				
18 N.	23. p. Święt: Łukasza Ewan:	6 N. 18. p. Sosz: Fłomy.		
19 P.	Piotra z Alkan: W. i Ptolome:	7 Serhija.		
20 W.	Ireny Panny Męczen.	8 Petah.		
21 S.	Ursuli Panny Męczen.	9 Jakowa Apost.		
22 C.	Jana dobrego W. i Korduli P. M.	10 Jewlampyna.		
23 P.	Jana Kapistrana Wyzn:	11 Filipa Apost.		
24 S.	Rafała Archaniola.	12 Prowa.		
Ewan: u Mateu: S. w Roz: 8. O trędowatym i o Setniku.				
Ubyło dnia godzin 6. minut 24.				
25 N.	24. p. Święt: Jana Kant: W.	13 N. 19. p. Sosz: Karpa.		
26 P.	Ewarysta P. M.	14 Nazarya.		
27 W.	Frumencyusza Bisk.	15 Jewtymia.		
28 S.	Szymona i Tadeusza Apost.	16 Łonhina Sol.		
29 C.	Euzebi Panny Męczen.	17 Osiyi Pror.		
30 P.	Zenobii Panny.	18 Łuki Apost:		
31 S.	1/2 Wolfganga Bisk.	19 Joila Pror.		

SWIĘTA ŻYDOWSKIE.

PAZDZIERNIK

1 Roszhaszona, czyli Nowy

rok 5379. i 1. Tyszy.

2. 2. Dzień Roszhaszona.

3 Szabas Tszuwc.

4 Zom Gedalia Post.

10 Szabas, Jom Kippur Sądny

dzień.

15. 1. Dzień kuczki) Święta. n.

16. 2. Dzień kuczki) roczyste.

17 Szabas Cholimood.

18, 19, 20. Wolna Święta.

21 Hoszana raba, Święto Palmo:

22 Szeminiacetes) Ostat: S. uro-

23 Symche Thor) czyli wesole

24 Szabas Isruahag.

30. 1. Cheszyan.

31. 2. Cheszyan, Szabas roz-

chodsz.

Wschód Słońca o godzinie 7. min: 15. Zachód o godzinie 4. min: 45.

DNI TY: | SWIĘTA RZYMSKIE. | 8. SWIĘTA RUSKIE. | ZN: | LUNACYE.

Ewan: u Mateu: S. w Rozdz: 8. O nawalności morskiej.
Ubyło dnia godzin 6. minut 36.

1 N.	25. p. Święt: WSZYST. SS.	20 N. 20. p. Sosz: Artemia.
2 P.	Dzień Zaduszny.	21 Maryona.
3 W.	Huberta Bisk: i Sylwii Wdow.	22 Awerkiia.
4 S.	Karola Boromeusza Biskupa.	23 Jakowa Apost.
5 C.	Emeryka Kr: W.	24 Ar-fry.
6 P.	Leonarda Wyznaw:	25 Markiana.
7 S.	Karyny Męcz: i Achillas B.	26 Dymitrya.

Ewan: u Mateu: S. w Roz: 13. O pszenicy i kłakolu.
Ubyło dnia godzin 6. minut 54.

8 N.	26. p. Święt: Onieki P. M.	27 N. 27. p. Sosz: Terentya.
9 P.	Teodora Męcz:	28 Nestora.
10 W.	Florencyi Męczen:	29 Anastazyi.
11 S.	Marcina Biskupa.	30 Zynowyla.
12 C.	5. Braci Polaków Męczen:	31 Stachia.
13 P.	Odyaka Wyznawcy.	1 Noiab. Kosmy i Damiana.
14 S.	Serapiona Męczen:	2 Akindyna.

Ewan: u Mateu: S. w Roz: 13. O ziarnie gorczycznem.
Ubyło dnia godzin 7. min: 28.

15 N.	27. p. Święt: Stanisława Kost:	3 N. 22. p. Sosz: Akepsyma.
16 P.	Amunda Biskupa.	4 Joannykiia.
17 W.	Thomei i Giertrudy Panny.	5 Halastryna.
18 S.	Maxyma Biskup.	6 Pawła.
19 C.	Elżbiety Wdowy.	7 Jerona.
20 P.	Felixa Walezyusza.	8 SOBOR S. MICHAŁA.
21 S.	Oskarowanie Panny Maryi.	9 Onysyfora.

Ewan: u Mateu: S. w Roz: 24. O znakach spustoszenia.
Ubyło dnia godzin 7. min: 35.

22 N.	28. p. Święt: Cecylii P. Męcz:	10 N. 23. p. Sosz: Jerasta.
23 P.	Klemensa P. M. i Lukrecyi P.	11 Miny.
24 W.	Flory Panny.	12 Joanna Miłost:
25 S.	Katarzyny Pan: Męczen:	13 Joanna Zlatoust:
26 C.	Delfiny Panny.	14 Filyppa Apost:
27 P.	Wirgiliusza Bisk.	15 Post Płyp. Horya.
28 S.	Mansweta Bisk.	16 Misteia Apost:

Ewan: u Łukasza S. w Roz: 21. O znakach na Niebie i na ziemi.
Ubyło dnia godzin 7. min: 47.

29 N.	1. Adwentu. Saturnina Męcz.	17 N. 27. p. Sosz: Hrehorya.
30 P.	Andrzeia Apostola.	18 Platona.

Nów Grudnia dnia
27. Listop: o god: 2. m:
25. po południu. Zimno
wilgotne.

Pierwsza Kwadra
dnia 5. o god: 9. m: 5.
wieczor. Deszcz z wia-
trem.

Pełnia dnia 12. o
god: 10. m. 4. w nocy.
Dnie mgliste i zimne.

Ostatnia Kwadra
dnia 19. o god: 7. m. 34.
rano. Powietrze ostr.
ku końca śnieżne.

Dnia 22. wstęp Słońca
w znak Strzelca.
Druza część Jesieni.

SWIĘTA ŻYDOWSKIE.

LISTOPAD.

7 Szabas.
14 Szabas.
21 Szabas.
28 Szabas.
29 1. Kistaw.

GRUDZIEŃ ma dni XXXI. NO J A N A R DECEMBER

Wschód Słońca o godzinie 8. min: 59. Zachód o godzinie 4. min: 1.

DNI TY:		ŚWIĘTA RZYMSKIE.	ŚWIĘTA RUSKIE.	Zm.	U N A C Y E.
1 W.	Eligiusza Bisk:	19 Awdya Pr.			☉ Now Stycz: 1819. dnia 26. Grud: o god: 2. m: 27. popólnocy. Przy- mrozki z wiatrem.
2 S.	Bibiany Panny Męcen. †.	20 Prokla.			
3 C.	Franciszka Xawerego.	21 WÓWED: P. BOHOR.			
4 P.	Barbary Panny Męcen. †.	22 Filymona.			
5 S.	Chryzologa B. i Sabby Op. †.	23 Amfilochia.			
Ewangelia u Mateusza S. w Rozdz: 11. O poselstwie Jana do Chrystusa. Ubyło dnia godz: 8. minut 12.					
6 N.	2. Adwentu. Mikołaja Bisk.	24 N. 23. p. Sosz: Ekatar: M.			☾ Pierwsza Kwadra dnia 2. o god: 1. m: 12. po południu. Odwilż na śnieg.
7 P.	Ambrożego Bisk.	25 Klymentya.			
8 W.	NIĘPOKA: POZCE: P. M.	26 Alympia.			
9 S.	Walery Panny. †.	27 Jakowa.			
10 C.	Eulalii Panny Męcen.	28 Stefana.			
11 P.	Damazego Bisk. †.	29 Paramona.			☉ Pełnia dnia 9. o god: 6. m. 10. wieczor. Mroźne wiatry.
12 S.	Spirydyona Bisk. †.	30 Andreia Apost.			
Ewangelia u Jana S. w Rozdz: 1. O poselstwie Żydów do Jana. Przybyło dnia godz: 8. minut 18.					
13 N.	3. Adwentu. Łucyi P. M.	1 Dik. N. 26. p. S. Nauma Pr.			☾ Ostatnia Kwadra dnia 16. o god: 8. m: 59. wieczor. Śnieg z de- szcem na przemiany.
14 P.	Arseniego M. i Eutropii Pan.	2 Awwakuma. Pr.			
15 W.	Irenusza Męcen.	3 Sofonya P.			
16 S.	Adelajdy P. i Albiny P. M. †.	4 Warwary Mucz.			
17 C.	Olimpii Wdowy.	5 Sawwy.			
18 P.	Gracyana Biskupa †.	6 NYKOLAJA EPPA.			Dnia 21. wstęp Słońca w znak Koziorożca ☉. Zwrot Słońca z nową 1 Przesilenie no.
19 S.	Fausty Męcenika. †.	7 Amwrosya.			
Ewangelia u Łuk: S. w Roz: 3. O Janie opowiadającym Chrzest. Odtąd dnia przybywa.					
20 N.	4. Adwentu. Eugeniusza M.	8 N. 27. p. Sosz: Patapia.			SWIĘTA ŻYDOWSKIE. GRUDZIEŃ.
21 P.	Tomasza Apostofa.	9 ZACZAT: P. BOHOR.			
22 W.	Zenona Żołnierza.	10 Jermohena.			
23 S.	Wiktoryi Panny Męcen: †.	11 Danyła.			
24 C.	Adama i Ewy. †.	12 Spirydyona.			
25 P.	NARODZ: XSA P. i Anast: M.	13 Ewstratya.			
26 S.	SZCZERANA MĘCZEN.	14 Ftyrsa.			
Ewangelia u Jana S. w Rozdz: 21. O Chrystusie, Piotrze i Janie. Przybyło dnia minut 5.					
27 N.	Jana Ewangelisty.	15 N. 28. p. Sosz: Jelewtera M.			5 Szabas.
28 P.	Młodzianków i Teofili P. M.	16 Ahheja Pr.			12 Szabas.
29 W.	Tomasza Kantuar. Bisk.	17 Danyła Pr.			19 Szabas.
30 S.	Raynerego Biskupa.	18 Sewastyana.			23 Chanuka czyli Gody.
31 C.	Sylwestra Papieża W.	19 Wonifantya.			24 dito.
					25 dito.
					26 Szabas Chanuka, ra- dośny.
					27 Chanuka czyli Gody.
					28 dito i 1. Tewas.
					29 dito i 2. Tewas.
					30 Zischenuke.

DNI UROCZyste w ROSSYI i w KROLESTWIE POLSKIEM.

Podług daty Rzymskiej.

- w *Styczeniu*, dnia 19. Rocznica urodzin N. W. X. Anny Pawłowny.
- Dnia 24. Rocznica urodzin Jey J. M. Elżbiety Alexiejowny.
- w *Lutym*, dnia 9. Rocznica urodzin N. W. X. Michała Pawłowicza.
- Dnia 15. Imieniny N. W. X. Anny Teodorowny i N. W. X. Anny Pawłowny i Święto Orderu S. Anny.
- Dnia 16. Rocznica urodzin N. W. X. Maryi Pawłowny.
- w *Marcu*, dnia 24. Pamiątka uroczystości wstąpienia na Tron Jego J. M. ALEXANDRA I. Samowładzcy całej Rossyi i KRÓLA POLSKIEGO.
- w *Maju*, dnia 9. Rocznica urodzin N. Cesarzowicza W. X. Konstantyna Pawłowicza.
- Dnia 22. Rocznica urodzin N. W. X. Katarzyny Pawłowny.
- w *Czerwcu*, dnia 2. Imieniny N. Cesarzowicza W. X. Konstantyna Pawłowicza i N. W. X. Heleny Pawłowny.
- w *Lipcu*, dnia 7. Rocznica urodzin N. W. X. Mikołaja Pawłowicza.

- w *Sierpniu*, dnia 3. Imieniny Jey J. M. Maryi Teodorowny, i N. W. X. Maryi Pawłowny.
- w *Wrześniu*, dnia 11. Imieniny Jey C. K. M. ALEXANDRA Pawłowicza i Święto Orderu S. Alexandra Newskiego.
- Dnia 17. Imieniny J. J. M. Elżbiety Alexiejow.
- Dnia 24. Narodzenie N. W. X. Anny Teodorowny.
- Dnia 27. Koronacja Jego J. M. ALEXANDRA Pawłowicza Samowładzcy całej Rossyi i Jego J. M. Elżbiety Alexiejow.
- w *Październiku*, dnia 26. Narodzenie Jey J. M. Maryi Teodorowny.
- w *Listopadzie*, dnia 20. Imieniny N. W. X. Michała Pawłowicza i wszystkich Imperatorskich Rossyjskich Orderów.
- w *Grudniu*, dnia 6. Imieniny N. W. X. Katarzyny Pawłowny i Święto Orderu S. Katarzyny.
- Dnia 18. S. Mikołaja i Imieniny N. W. X. Mikołaja Pawłowicza.
- Dnia 24. Pamiątka urodzenia Jego J. M. ALEXANDRA Pawłowicza Samowładzcy całej Rossyi i KRÓLA POLSKIEGO.

W Y P I S

Przychodu i odchodu Poczty konnych i uwozowych do i z *Warszawy* i z *Warszawy*, z wyszczególnieniem dni i godzin.

Nro 1. Poczta konna *Drezdeńska*, *Lipska* i *Berlińska* skombinowana, do *Konina*. Odchodzi w Poniedziałek o godzinie 5. a we Czwartek o godz. 6. wieczor. Na *Sochaczew*, *Łowicz*, *Kłodawę*, *Koło*, *Konin*, *Stupce*, *Poznań*, *Kargów* do *Drezna* i *Lipska*; równie z *Konina* na *Poznań*, *Miechów* do *Berlina*.

Notandum: odchodzi do *Kalisza* na *Konin*.

Taż Poczta we *Srzedę* i *Sobotę* w nocy o godzinie 11. do 12. przychodzi.

Nro 2. Poczta uwozowa *Drezdeńska*, *Lipska* i *Berlińska* skombinowana, do *Konina*. Odchodzi we *Srzedę* przed Południem o godzinie 10., do *Poznania* tym samym traktem iak konna, zabiera oraz wszelką korespondencyą, pakiety, pieniądze do *Kalisza*.

Taż Poczta w *Niedzielę* w wieczór od godziny 6. do 10. przychodzi.

Nro 3. Poczta konna *Wrocławska*. Odchodzi we *Srzedę* i w *Sobotę* w wieczór o godzinie 6. Na *Raszyn*, *Zabiawo*, *Mszczonów*, *Chrzawice*, *Bawę*, *Lubochnię*, *Wolborz*, *Pietków*, *Mzurki*, *Rozniatowice*, *Lęki*, *Widawę*, *Wielgie*, *Naramice*, *Wieruszów*, *Kępno*, *Wartenberg* *Polski* i *Olśnice* do *Wrocławia*.

Notandum: Ta poczta zabiera z sobą wszelkie listy na uboczne trakty z tęj strony *Wrocławia*, do *Częstochowy*, w *Sieradzkie*, *Kaliszkie* i *Wieluńskie*, tulinie z tamtej strony *Wrocławia*, do całego górnego i dolnego *Szląska*, *Królestwa Saskiego* i *Czech*.

Taż Poczta w *Poniedziałek* i *Piątek* po południu o godzinie 2. do 3. przychodzi.

Nro 4. Poczta uwozowa *Wrocławska*. Odchodzi we *Wtorek* przed południem o godzinie 10.

Tymże samym traktem iak konna i zabiera z sobą wszelkie listy, pieniądze, i pakiety, nie tylko do miejsc, *Miast Prowincyi* i *Państw* w kursie konnym oznaczonych, ale też do *Austrii*, *Węgier* i *Włoch*.

Taż Poczta we *Wtorek* w południe o godzinie 12 przychodzi.

Nro 5. Poczta konna *Krakowska*. Odchodzi we *Srzedę* w wieczór o godzinie 6. Na *Raszyn*, *Tarczyn*, *Starawieś*, *Mogilnicę*, *Nowemiasto Drzewicę*, *Opoczno*, *Konskie*, *Radoszyce*, *Łopuszno*, *Małogoszcz*, *Siensk*, *Zarnowiec* i *Miechów* do *Krakowa*.

Taż Poczta wszelkie listy w *Krakowskie*, do *Zachodniej Galicyi* i do całej części *Wschodniej Galicyi* aż do *Tarnowa*, tudzież do *Morawii*, *Wiednia*, całej *Austrii*, *Węgier*, *Włoch* i *Turczek* odestane bydl mogą.

Taż Poczta w *Sobotę* w południe od godziny 1 do 2 przychodzi.

Nro 6. Poczta uwozowa *Krakowska*. Odchodzi w *Sobotę* w wieczór o godzinie 6. tym samym traktem iak konna, i zabiera z sobą wszelkie listy, pakiety i Pieniądze do miejsc, *Miast*, *provincyi* i *Państw* w kursie konnym oznaczonych. Przychodzi we *Srzedę* o godzinie 11. w nocy.

Nr 7. Poczta konna Gdańska i Płocka. Odchodzi w Poniedziałek o godzinie 5. i Czwartek w wieczór o godzinie 6. Na Błonie, Sochaczew, Kocierzew, Gąbin, Goszyn, Kowal, Brześć, Łowiczek, Toruń, Bydgoszcz, Chełmno, Grudziądz, Kwidzyn, Gniew, Czczew do Gdańska.

Notandum. Ta Poczta bierze z sobą wszelkie listy w Brzeskie-Kujawskie, Płockie, Inowrocławskie, Gnieźnieńskie, Chełmińskie do Prus zachodnich i do Pomeranii.

Ta sama Poczta w Poniedziałek i Piątek po południu o godzinie 4 do 5 przychodzi.

Nr 8. Poczta wozowa Gdańska i Płocka. Odchodzi w Sobotę w południe o godzinie 10. Do Torunia tym samym traktem jak konna z tamtąd dalej na Chełmno, Grudziądz, Kwidzyn, Gniew, Stargard i Szerek do Gdańska; i bierze z sobą wszelkie listy, pieniądze, i pakiety do miejsc przy trakcie konnym wyrażonych.

Ta Poczta w Piątek po południu o godzinie 4 do 5 przychodzi.

Nr 9. Poczta wozowa Kowieńska i Grodzieńska skombinowana z Poczta konną Królewiecką do Pułtusk. Odchodzi we Czwartek o godzinie 11 rano. Na Nieporęt, Wierzbicę do Pułtusk, z Pułtusk do Rożana, Ostrołęki, Łomży, Augustowa, Seynow, Kalwaryi, Maryampola, Pren do Kowna, od Łomży na Tykocin, Białystok, Sokółkę, Kuźnicę do Grodna Karyolkowa, Królewiecka zaś do Pułtusk na Maków, Prasnyśz, Mławę, Neidenburg, Rastenberg, Parys, Schippenbeil, Bartenstejn, Eylau Pruski, do Królewca.

Ta Poczta w Poniedziałek o godzinie 10 rano przychodzi.

Notandum. Poczta Kowieńska zabiera z sobą wszelkie listy do Gombinen, całych Prus wschodnich, Litwy Pruskiej, Żmudzi, dalej przez Memel, Nitawę, do całych Kurlandyi, na Rygę do całych Inflant: dalej w Pleskowskie, Połockie, Smoleńskie, do Petersburga, miasta Moskwy, i wszystkich tamecznych okolic, Rosyjskich Prowincyi; tudzież na Pułtusk do Ciechanowca. Trzeba pakiety oddawać we Środę po południu.

Nr 10. Poczta konna Kowieńska i Grodzieńska skombinowana z Poczta wozową Królewiecką aż do Pułtusk. Odchodzi w Poniedziałek i Piątek o godzinie 8. rano. Na Nieporęt, Wierzbicę do Pułtusk, z Pułtusk do Rożana, Ostrołęki i Łomży; od Łomży na Tykocin, Białystok, Sokółkę i Kuźnicę do Grodna karyolkowa. Królewiecka zaś wozowa od Pułtusk na Maków, Prasnyśz, Mławę, Neidenburg, Rastenburg, Paris, Schippenbeil, Bartenstein, Eylau Pruski do Królewca.

Ta Poczta w Poniedziałek i Piątek zrana o godzinie 6. do 8. przychodzi.

Notandum. Poczta Grodzieńska zabiera z sobą wszelkie listy do Gombinen całych Prus wscho-

dnich, Litwy Pruskiej, Żmudzi, i dalej przez Memel, Nitawę do całych Kurlandyi, na Rygę do całych Inflant: dalej w Pleskowskie, Połockie, Smoleńskie, do Petersburga, miasta Moskwy, wszystkich tamecznych okolic Rosyjskich Prowincyi. Oddawać listy w Niedzielę i Czwartek do 6. po południu.

Nr 11. Poczta konna Lubelska. Odchodzi w Sobotę o godzinie 6. w wieczór. Na Piaseczno, Gorę, Mniszew, Ryczywół, Kozienice, Granicę, Puławy, Markuszów, Lublin, Piaski, Krasny-staw, Stary Zamość do Zamościa.

Notandum. Ta Poczta odchodzi wszelkie listy w Sandomirskie, w zachodnią Galicję tudzież do Lwowa, całych Galicji wschodniej, Bukowiny, Multan, Wołoszczyzny, i przyległych Prowincyi Rosyjskich, iako to: Polesia, Wołynia, Ukrainy, Podola, tudzież w Nowogrodzkie, Czernihowskie, Kijowskie, i do Państwa Tureckiego. Przychodzi w Sobotę o godzinie 10. do 12.

Nr 12. Poczta wozowa Lubelska. Odchodzi we Wtorek o godzinie 12. w południe, tym samym traktem jak konna; zabiera z sobą wszelkie listy, pakiety i pieniądze do miejsc, miast, prowincyi i Państw w kursie konnym oznaczonych.

Ta Poczta we Czwartek o godzinie 6. lub 7. rano przychodzi.

Nr 13. Poczta konna Terespolska. Odchodzi we Wtorek po południu o godzinie 2. Na Okuniew, Stanisławów, Zimnawodę, Suchę do Siedlec, Międzyrzecz, Białę i Zalesie do Terespola.

Przeestroga. Ta poczta odsyła wszelkie listy w Brzesko-Litewskie, i do tamecznych okolic aż do Pińska.

Ta Poczta we Wtorek w południe o godzinie 10. i 12. przychodzi.

Nr 14. Poczta wozowa Terespolska. Odchodzi w Sobotę o godzinie 12. po południu. Tym samym traktem jak konna, i zabiera z sobą wszelkie listy, pieniądze i pakiety, do miejsc, miast, i prowincyi w kursie konnym oznaczonych.

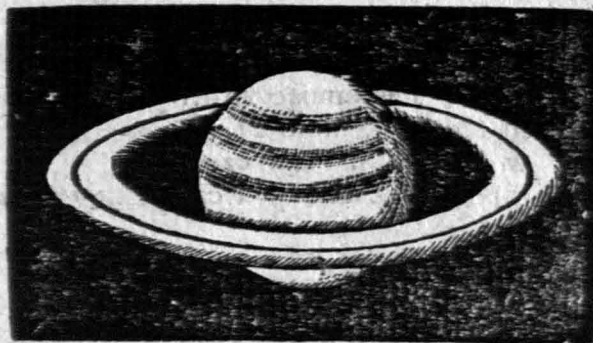
Ta Poczta w Piątek o godzinie 10. do 12. w nocy przychodzi.

Nr 15. Poczta konna do Nowogrodu. Odchodzi w dni Poniedziałkowe, karyolkowa zaś w Piątki rano o godzinie 8.

Ta Poczta we Czwartek o godzinie 8. rano, i w Niedzielę o godz. 10. rano przychodzi.

Przeestroga: Listy wszystkie do ekspedycji konnej Poczty należące, godziną jedną, pakiety zaś i pieniądze, które wozową Poczta odsyłane będą, dwiema godzinami przed oznaczonym odeysciem Poczty, przyjmowane będą; do Poczty zaś zrana o godzinie 10. odchodzących dniem wprzód, o godzinie 12. po południu odchodzących, przed godziną 12. w południe, do ekspedycji oddawane być powinny.

NA TEN ROK PLANETA SATURN.

Opisanie Planety.

Saturn tak dla iego szczególnego pierścienia mającego 600. mil grubości, a 8,000. szerokości, iako też dla iego sześciu Xieźyców, jest nacyiekawszy i naywięcý oko zachwycający z planet wyższych. Dosyć znaczny przeciąg czasu bywa dla nas niewidzialny, dla iego odległości od Słońca wynoszącý 199. milionów mil, a od ziemi srednia iego odległość jest 213,082,243. Kończy bieg swój około Słońca czyli powraca na jedno miejsce w przestrzeni co 29. lat i 164. dni.

Rok w powszechności.

Jest więcý zimny i wilgotny, bo chociaż w niektórych czasach bywa nieco suchy; przecię po większý części jest dżdżysty.

W i o s n a

Jest cała sucha i aż do Maja zimna; gdyż w Kwietniu na początku nieco do ciepła się skłania; wszelako następują zimna, aż do Maja, w którym dnie piękne, nocy zimne będą, a ztąd suchość nastąpi, lubo czasem deszcz i szron przepada. Trawa i kwiaty późno się rozwijają.

L a t o

Chłodne i przepadziste. Wszelako Czerwiec i Lipiec jest w większý polowie ciepły i piękny: czasami grzmot i burza.

J e s i e ń

Jest zimna, i mokra, marźnie wcześnle. Po upłynlenlu połowy Paźdzlerlka zaczynaą się wielkle zimna; Listopad lesl wllgotny i ciepły.

Z i m o

Trwa aż do 21. Marca, następującego Roku, lesl początkowle wllgotna, dla deszczów i wielkllch ulewów, koło 21. Grudnia zaczynaą wielkle śnlegl i zimna nie ustatą aż w Kwletnu. Dla czego należy się w dostarczającą dla owlecl paszę opatrzyć, ponlewał one pod czas takowey zimy nie mogą byđ wypędzane.

Urodzale letne.

Choclaż Wlosna zimna i przed Czerwcem stale i dobre ciepła nie okazule się, wszelako nie należy się z wlosnianeml siębaml opoźnlac.

Warzywa, lako też wyka, groch, szocowla i t. d. na chudych polach slać się powlnny, ażebyl one przy nadto mokróm leclle nie zgnlly albo nie zdliczały. Jęczmien udać się dobrze, ale to zależy od zaslanla. Lenlkopole są róźne. Kapusta, bób, rzepa, burakl, marchew i tym podobne, udaą się dobre i wczesne. Siana anl mało, anl wlele bywa, wszelklego staranla dołożyć potrzeba, ażebyl w piękny m Llcu wcześnle zebrane zostało, lnaczeý lesl późno. Także rośnle dosyc potrawu, ale z sprzątnlenlem tego nie spoźnlac, się.

Urodzale ozime.

Nlelak są obfite lako letnle: z zebraniem tych lako i lnnych letnych urodzallów trzeba się spleszyć w pogodne dnl, ażebyl na polu nie pognlly, lub nie pozrastaly.

Urodzale winne.

Wlnna macla na wlosnę dość dobrze puszcza się, ale mało z tego bywa, pospollele w kwlecle naywleceý opada; zostanle wlele czy mało, wszelako nie bęđle wczesne; przeto nic lnnego, lako tylko kwaśnego lako octu fruktu spodlewać się moźna, i to należy wcześnle w Jleslenl zblerac, bo lnaczeý zupełnie zmarźnle, z nakrywaniem zaś spleszyć się nie należy; bo choclaż w Paźdzlernlku wcześnle marźnle, przelę znouwu puszcza, i przed Grudnlem nie zamarza. Dla tego gdy się wcześnle nakryle, muszą maclele w mokrey zlemln zgnlć, lub przynaymnleý wlele zoslać uszkodzoneml.

Sięby jlesienne.

Zyto i Przenleć należy slać wcześnle, ponlewał naslenle bardzo tępo rośnle, choclaż często deszcz pada, i tak w jleslenl lako też w czasie Wlosny, nie należy owlecl na poslewy wypuszczać.

Frukta

Frukta udaia się dosyć dobrze, osobiwie śliwek bardzo wiele.

Chmiele

Mało bywa, ale dobry.

Wiatr, powódzie, burze.

W tym Roku dwa lub trzy razy bywają wielkie wiatry, deszcze, i ulewy, ale niewiele burzy z grzmotem i błyskawicą, przecię niekiedy, osobiwie na Wiosnę, z niebezpiecznemi szturmami.

Robactwo.

Bywa bardzo wiele węzów i kretów, iako też w zimie myszy. W zbożu nie tyle robactwa co innych lat, i te w zimie dla zbytłych mrozów wygna.

Ryby.

Łososi i pstragów nie bywa tyle co innemi laty, wszelako dosyć do potrzeby: bywa ienakże obfitość innych ryb przez całe lato, w Jesieni nieco więcéy.

O ZACMIENIACH.

W tym roku przypadają cztery zaćmienia, dwa Słońca czyli ziemi, dwa Księżyca.

Pierwsze cząstkowe zaćmienie Księżyca ze strony jego południowéy u nas widzialne, przypada w nocy z dnia 20 na 21 miesiąca Kwietnia, początek iego będzie podług prawdziwego Warszawskiego czasu o godzinie 0. minucie 37, szrodek o godz: 1. min: 45., koniec zaś o godz: 2. min: 54. zrana.

Trwać będzie przez godz: 2. minut 17. Wielkość części Księżyca zaćmionéy dla Warszawy cali V. minut 28.

Drugie jest cząstkowe zaćmienie Słońca czyli ziemi u nas widzialne dnia 5. Maja.

Początek iego podług Warszawskiego czasu, o godz: 7. min: 21.; szrodek o godz: 8. min: 25., koniec o godz: 9. min: 32. zrana.

Całe zaćmienie trwać będzie godzin 2. min: 11. Wielkość iego dla Warszawy cali V. minut 37. ze strony południowéy.

Trzecie cząstkowe zaćmienie Księżyca bardzo mało u nas widzialne, przypada dnia 14. Października.

Początek zaćmienia podług prawdziwego Warszawskiego czasu o godz: 6. min: 16., szrodek o godz: 7. min: 1., koniec o godz: 7. min: 47. zrana.

Całe trwać będzie godzinę 1. minut 31. Wielkość iego cali I. minut 53. ze strony południowéy.

Czwarte zaćmienie Słońca czyli ziemi wcale u nas niewidzialne przypada dnia 29. Października około wieczora.

RZECZY GOSPODARSKIE.

O KARTOFLACH.

*O ulepszeniu ich własności pożywnéj i rodzaynéj
za pomocą nasienia.*

Lubo wszyscy uznają pożyteczność kartoflów, i pragną z niéj korzystać, mało kto przecieź stara się ulepszyć coraz to bardziéj nikczemniejące w kraju naszym ich gatunki.

Rozradzając się one raz wraz z tychże samych bulwów, i na jednymże nieraz gruncie, tak iak wszystkie inne rośliny i zboża, następnie coraz bardziéj pogorszać się muszą, tak dalece, że w końcu zamieniają się w wodniste bałabany, zaledwo zdadne do wyżywienia trzody chlewnéj.

Zmiana ich dobroci co do pożywnéj materji w nich obiętéj, która niemal zupełnie do żytniéj podobna, do tego stopnia dochodzi, że kiedy piérwiastkowe z Ameryki lub nasienia pozyskane kartofle, od 24 do 30 zawierają w sobie procentu mąki posilsiącej, wyrodzone bałabany, zaledwo 12 i aż do 9 tylko iéj w sobie obeymnią. Ogrom ich iest wielki, ale mało pożytku przynosi. W téj saméj proporcji, stoi ich pożywność, i spiritus z nich wydobyty. Kiedy dobrych kartoflów garniec, na strawę dla jednego wieprza na dzień wystarcza, bałabanów 2 i 3 garce tamtego nie zastąpią, i dla swéj flegmistej wodnistości, nigdy dobrego nie zrobią wypasu. Jeżeli dobrych kartoflów korzec na gorzelnii parowéj, do 7 lub 8 kwart wyda, wybornéj okowitki rotéj próby; natomiast drugich do wydania téżej ilości najmniéj dwóch korcy potrzeba, i przy tym okowitka iest mętna i mniéj przyjemnego smaku. Idzie ieszcze zatym, że dwa razy więcéj gruntu, dwa razy więcéj uprawy, tyleż kosztu na zbiór i zwozkę, wreszcie dwa razy obszerniejszych składów, ta kie kartofle wymagają.

Za granicą, a zwłaszcza we Francji, w Niderlandach, Anglii, i północnych Niemczech, gdzie bliżéj w naturę roślin wglądają, i rozmaitszą korzyść z nich ciągną, od

dawna dostrzeżono, zmniejszania się, coraz to większego dobrych własności kartoflów; kiedy te ciągle bez odmiany do reprodukcji były używane i dla tego wszelkich dokładano starań, żadnych nie oszczędzano kosztów, aby co lat kilka, w nowe do sadzenia opatrzyć się kartofle. Tych corocznie dostarczała Ameryka powyższym krajom, zkąd do żuław i okolic do Gdańska, Malborka i Elbląga, a od nich do naszych osad Holenderskich przechodziły. Polskie zaś gospodarstwa, naywięcéj od kolonistów i holendrów krajowych, w nowe zwykły były opatrwać się kartofle: W tym mieyscu pominąć nie mogę, że winniśmy nieodżałowanemu Dziedzicowi Jabłonnéj zaprowadzenie pięknych i smacznych kartoflów żółtych, płaskich, gładkich, angielskiemi zwanych, które piérwszy on w r. 1805. z Londynu sprowadził, swoim udzielił sąsiadom, od których za czasem rozeszły się po kraju.

Kiedy przerwa handlu morskiego, odjęła wszelką sposobność odnawiania kartoflów; dla zapobieżenia zupełnemu ich wyrodowi, wzięto się do doświadczeń, czyliby nie można przyiść do wyhodowania ich nasienia, a dopiero wyprowadzania z nasienia piérwiastkowych bulwów kartoflanych. Nayszczególniéj tak ważnym dla rolnictwa doświadczeniem zatrudnił się *Parmentier*, któremu rząd Francuzki, w téj mierze, wspaniałéj w zabudowaniach, i nagrodach udzielił pomocy. Odkrycia jego skończyły się na tym, że przy niezmiernych trudach, i zachodach, dopiero w roku trzecim można przyiść do pozyskania z nasienia kartoflów do reprodukcji i pożywienia zdalnych. Sam nawet sławny *Thaër*, przedmiotem tym zatrudnił się, i po kilkoletnim doświadczeniu, go zaniechał, twierdząc (iak to wyczytuie'm w jego *racyonalnym gospodarstwie wiejskim*, że ten rodzaj uprawy, iest zatrudnieniem ogrodnictwu tylko właściwym, i ciekawości iedynie dogadza. Naywięcéj go od niéj odstraszyły mnogie z nasienia rodzące się gatunki, które podług niego, nadto są pomieszane, i nazbyt odmiennych

własności, ażeby rzeczywistą korzyść w gospodarstwie ta uprawa przynieść mogła.

Nie zrażony bynajmniej doświadczeniami, i zdaniem tych tak znamienitych Autorów, wziętem się w r. 1807. do hodowania, kartoflów z nasienia; a kiedym nic trudnego nieznalazł w tym obeysciu, lecz owszem, że z największą łatwością, i z korzyścią przez naypospolitszego rolnika, wykonane bydz może, mieszczę tu zatym opis tego postępowania, za którym mówi dziesięcioletnie moje ciągle doświadczenie.

Pozyskanie ziarna czyli nasienia kartoflanego.

Wszelkie kartofle, po okwitnieniu, dostają owoc, nakształt iabłuszek, czyli gałek, krótre nasienie w sobie obeymuia. Te są bardziey lub mniéy obfite, podług plennosci i dobroci kartoflanych bulw, chociaż i pora roku, nie mało do tego ma wpływu. Rzadko przecież kiedy pospolite z bulwów sadzone kartofle, na jednym krzaku, wydaia więcej nad dziesięć do dwunastu, takowych iabłuszek. Te ku iesieni czasem, i to tylko w części, bieleia; ale zwykłe w chwilę zbioru kartoflów są ieszcze zielone. Kopiać kartofle zapominać o nich nie trzeba, i za pewną naznaczoną od miary nagrodą, kazać je zbierać; konserwacya ich zaiść może w naczyniu byle iakim, w workach nawet, na dworze, albo pod dachem; naymnieyszego ona nie przynosi zachodu. W beczkę naprzykład schowane te iabłuszka, stać w niéy mogą na dworze aż do Lutego żadnych nielekiaiąc się mrozów; w ow czas wieczorami albo rankami, ogrodnik lub kobieta, umieiaća obeysć się z nasionami, przegniłą masę tych iabłuszek nasiennych płucze w wodzie, oczyszcza, na przetakach przesiewa, a to dopóty powtarza, dopóki czystego ziarna, nie pozyska. Pławi go potem. To które na dno idzie zostawia, a spływaiące odrzuca. Dawszy mu potem na sicie osiagnąć z wilgoci, na wietrze, w chłodnym miejscu go suszy, a po uschnięciu nalezytym, w miejscu wolnym od dymu iak inne nasiona konserwuje. Na tym się zasadza, cała operacya pozyskania nasienia. Beczka solówka, pełna iabłuszek nasiennych, nie wyda wprawdzie więcej nad kwartę pięknego i zdrowego na-

sienia, ale tą kwartą sto mórgów i więcej zasadzić można,

Wychowanie rozsady kartoflaney.

Nasionka te mogą już bydz siane w ciągu Marca na inspektach. Siałem ie nieraz i późniéy, nawet w środku Kwietnia, na ślepych inspektach, matą, lub słomą nakrywanych. Choć Flance były późne wydawały iednak owoc; udały się często i na czarnoziemiu dobrze i pulchno skopany byleby ten od wiatrów dobrze był osłonióy. Wreszcie można ie zasiać w doniczkach, lub czerepach, co dla włóścian służy. Te postawione przy oknie na słońcu, pięknemi zarastaiące flancami i doświadczyłem, że doniczka dziesięć lub dwanaście calów mająca diametru, do dwóch i trzech tysięcy flanc wydała, które wystarczyć mogą do zasadzenia kilku staiowych zagonów a ćwierci morga, przy rzędowéy na krzyż uprawie.

Skoro tylko flance, na cal podskoczą ieżeli są na inspekcie, luftować ie potrzeba, to iest dać im przewiew, aby zbyt nie pędziły w górę; ieżeli zaś w garkach w ciepłéy izbie, na słońcu są trzymane, umieścić ie należy w chłodnieyszą temperaturę, ażeby zbyt nie wybiegły. Wszelako doświadczyłem nie raz, że i wybiegłe na cztery albo pięć calów flance, chociaż tak cienkie iak grube nacie i o dwóch tylko listkach, równie dobrze przecież po przesadzeniu przyzimowały się i krzewiły, iak inne niższe i grubsze. Flance w garkach w izbie wychowane, potrzeba po mału przyuczać, do chłodnego i otwartego powietrza, to iest gdy to ciepło, na kilka godzin na dwór, ie wystawiać.

Sadzenie rozsady kartoflaney.

Skoro ciepło na wiosnę ustanowi się a nie ma już obawy przymrozków, młode zaś kartoflów rośliny, drugich listków dostaną, czas to, przesadzania ich w rolę nalezytym przysposobioną do ich przyięcia, to iest dobrze spulchnioną, i ugniołą. Sadzi się ta rozsada, iak rozsada innych warzyw; z tym tylko dodatkiem, że kiedy zbyt cienka i wypędzona, mały pręcik przy niéy wtyka się, do którego letko lyczkiem ma być przywiązana. Jakkol-

wiek zdają się być te flance drobne i delikatne, nie radzę ich sadzić bardzo blisko siebie, bo by okopywanie i obsypywanie, ich, którego w pierwszych tygodniach po przesadzeniu bardzo potrzebują, nie mogło być dobrze wykonane. Najmniey 12 calów powinno być na wszystkie strony między jedną a drugą flancą odstępu. W kilku bowiem tygodniach, flanca ta zrazu tak drobna, tyle grubieje i rozrasta się, że dogania naci kartoflanej z bulwów w krzewiącej się, i całą ziemię, okrywa. U mnie poczynają już sadzić takowe flance na łokieć odległości; i bywają one poddane pod rzędowną uprawę. Od lat dziesięciu, iak zaprowadzona ta uprawa, nie pamiętam aby kiedy na stu flancach, więcej nad pięć wypadło. Wszakże suponować ona każe, że iak największy około niej starunek jest dany, że w początkach przy suszy podlewane są flance a mianowicie ciągle obsypywane.

Obeyscie się z zasadzoną rozsądą kartoflaną.

Ponieważ częstokroć w początkach Maja przymrozki i zimne wiatry panować zwykły, a zatym mogłyby w czym zaszkodzić flansom, dla zastony ich więc od tego; w pierwszych dniach po zasadzeniu, zwyczajem jest u mnie, zakładać ku wieczorowi na preciku przy roślinie zatkniętym, mały pęczek słomy, który zupełnie flancę od zaziębienia zabezpiecza. Kiedy się flanca przyjmuje i zabierze, obrzucać ją ziemią żyzną dobrze rozkruszoną należy, a to powtarzać trzykrotnie co dni dziesięć. Garść przegniłego dobrze gnoju, rzucana pod roślinę, niewypowiedzianie do iey vegetacyi dopomaga. Wreszcie tak z niemi postępować, iak zwykle z innymi kartoflami, mięyscowe jest obeyscie.

Najnowszy sposób zyskania obfitego plonu z małego nakładu kartofli.

(;wyiątek z Gazety:)

Wiadomo jest, że kartofle na oczka pokraiane rozkrzewiają się; wiadomo także, że zarody kartoflów, same tylko sadzone, tenże sam skutek przynoszą, sadząc ie tak, iak gdyby kartofle, z których wyrosły, ieszcze z onemiż zrosnięte były. Ostatni ten sposób wymaga tym czasem szczególnie dobrej i pulchnej ziemi, i bardzo sprzyjającej pogody.

Następujący zaś sposób jest mało znany a przy nadzwyczajnym niedostatku kartoflów do sadzenia, mógłby być bardzo pożytecznym.

Wykopie się dół czworograniasty, około pół sążnia głęboki u spodu i u wierzchu równy obszerności, i według upodobania rozległy. Spód wysypie się dobrą ziemią ogrodową na stopę wysoko, a na tę kładą się kartofle ieden koło drugiego tak, aby całą posadzkę dołu zaięły. Te kartofle nakrywają się dobrą ziemią z nawozem zupełnie przgnitym zmieszaną, i czeka się, dopóki nie zeydą. Skoro to nastąpi, nakrywają się zesze rośliny znowu wyż opisaną dobrą ziemią, i znowu się czeka, dopóki się i przez tę nie przebią, aby ie znowu nową warsztwą ziemi przyłożyć. Tak postępuje się, dopóki się cały dół nie wypełni, zostawiając rozkrzewienie naturze, aż do czasu zbioru; tylko potrzeba pod czas posuchy mocnem polewaniem pomagać. Plon przechodzi wszelkie nadzieie częstokroć tak dalece, że cały dół od spodu aż do wierzchu warsztwami ziemią i kartoflami napełniony bywa, a średniej wielkości dół tego rodzaju częstokroć wiele fur kartoflów wydaie. Podczas zbioru należy sobie ostrożnie postępować, aby kartoflów kupami leżących nie nadwerezyc. Najlepięy jest tuż koło dołu wykopać drugi dół, i w takowy wyskane kartofle ostrożnie wybierać. W roku następującym sadzą się kartofle w dole nowo wykopanym, i tak się te doły co rok odmieniają. — Ziemia z owego dołu, który się nie zasadza, zostawia się przez lato koło niego na wpływ powietrza wystawioną.

Machina do siewu Zboża.

Gazeta *Insprucka* umieściła co następuje: „Zegarmistrz tutejszy P. Antoni Bayer, który się przez wynalazki rozmaitych dzieł mechanicznych wslawił, zrobił téy wiosny machinę do siewu. Idzie ona pomiędzy dwoma niskimi kołami, i ciągniona jest przez jednego konia; otwiera cztery w dowolnej odległości od siebie oddalić się mogące szpary czyli rówki po 3 cale szerokie, i wpuszcza w nie potem nasienie, ziarko rzędem układając, poczem się te rówki natychmiast zamykają. Sam wynalazca używał téy machiny

z najlepszym skutkiem; wyszło mu bowiem nasienia o połowę mniej, aniżeli przy zwy-
czajnym siewie potrzeba, bo mu żadne ziarno
nie zginęło. Tym sposobem posiał tak zwa-
ny sześćio-rządowy ięcziwień, i miał ukon-
tentowanie widzieć swój wynalazek uwień-
czonym przez to, że pozyskał zboże piękniej-
sze i plenniejsze, aniżeli ci, co zwykłego
sposobu siania używali.

ROZMAITOSCI.

Sposoby w celu zapobieżenia zatrutowaniu się iadawitemi grzybami.

I.

Ogólne cechy jadowitych grzybów.

Wogólności są szkodliwemi grzyby sine,
zielonkawe, pstre, prędko gniące, lipkowa-
te, łukowate, w trzonku wydrążone, i te,
które twardnieją w gotowaniu; najjadowit-
szemi zaś są grzyby czerwone, rosnące w bu-
lowych, dębowych i brzoźowych lasach;
szczególniey szkodliwemi są: muchar czyli
muchomor, pasożytne hupki, i smardz nieczy-
sty.

II.

Skutki zdarzające się po pożyciu t. kowych grzy- bów.

Osoba zatruta cierpi nudności, czkawkę,
womity, uryna się zatrzymane, lub odchodzi
gęsta i mętna; następnie zimny pot i clikwo-
ść; towarzyszy ból gardła i żołądka, brzuch
się wzdyma, stolec zapiera, lub następuje
krwawa biegunka; napad ocieżalność, śpiącz-
ka; Przystępie obłąka ię, z ćmienie wzroku,
drżenie, i. t. d.; wreszcie, zapadawszy
w zesną pomoc, umiera chory w konwul-
sjach.

III.

Leczenie osoby grzybami zatrutej.

1. Gdy żyły szyjowe i głowy są mocno
natarane, czyli grube, i silnie pulsują,
należy przed wszystkiem choremu nieco
krwi upuścić.
2. Jeżeli chory sam nie womituie, dać mu
na womity następujące lekarstwo: dla
dzieci od lat kilkunastu i dla osób zgrzybia-
łych wziąć jeden gran (ilość ziarka pie-
przu) maynszteynu antymonowego (Tar-

tar: Stibiat) i roztworzyć w 6ciu łóbach
pospolitęy wody, i z téy mieszaniny da-
wać dzieciom małym co pół godziny po
łyżeczce odkawy, dorosłéyszym zaś dzie-
ciom i osobom zgrzybiałym co godzinę
po łyżce stołowéy do zażycia, dla osób
dojrzałych w 30tym i 35tym roku roz-
tworzyć trzy granów owego lekarstwa
w 6ciu łóbach wody, i ten płyn co 10 mi-
nut po łyżce stołowéy dawać. — Ta-
kowe lekarstwo tylko dotąd dawać,
dopóki womity nie nastąpi; kiedy zaś
struty sam przez się womituie mocno, nie
dawać mu lekarstwa na womity.

3. Po womitach dawać pić, aż do usmierce-
nia dółgliwości, mieszaninę z 3ch czę-
ści wody i 4tęy części octu, osłodziwszy
iá praśnym miodem, lub sok cytrynowy
z wodą, albo kwas barszczowy, lub ka-
psuciany.
4. Brzuch smarować tak zwanym Linimen-
tem ulotnym (Linim: ammoniat:) i okła-
dać go ogrzaną flanelą.
5. Co godzinę dawać lewatywę z letniéy
wody, dolawszy czwartą część octu.
6. Po uprzątnieniu wszelkich dółgliwości,
powinien chory ieszcze dni kilka zacho-
wać dyetę.

IV.

Środek zaradczy.

Naypewniejszy sposób do odjęcia grzy-
bów jadowitym truiący mocy jest, takowe
ogotować naypierwéy w wodzie z nieco octu
zmieszane, a po odlaniu wody, przyprowadzić
iá zwykły. Używszy téy ostrożności,
mówi Lafontaine (Dziennik zdrowia W.arsza-
wa 1801 roku Ner. iszy strón: 104) można mieć
ukontentowanie używania modnéy potrawy
tak bezpiecznie, że przynajmniej żadnéy
większéy iá z innego niestrawnego potrawu,
obawiać się nie potrzeba przykroć.

Lekarstwo na oparzenie lub opękanie członków.

Często się zdarza ludziom przypadkiem
około ognia oparzyć rękę lub inną część cia-
ła; na to nayprędszy jest sposób, też samę
część ciała, którą się zdarzyło oparzyć, trzy-
mać przy ogniu tak długo, iá można wytrzy-
mać; ogień to sprawi, że w tym miejscu
tylko skóra ztwardnieje, ale pęcherz nie zro-
bi się, i ból wkrótce ustanie.

Jeżeli zaś opalenie jest wielkie, a nie można było zaraz przerzeczonego sposobu użyć, i już pęcherze na skurze się porobiły; trzeba użyć następującego lekarstwa: Weź najlepszą oliwy, iaką mieć możesz, półtory uncyi, wosku iednę uncją, i dwa żółtka od iaia, rozpuść wosk w naczyniu, wlęj do tego oliwę i żółtka od iaia, zmieszay to wszystko dobrze tak, żeby się z tego zrobiła mafa gęsta. Tę mafę rozłożysz na chustkę cieką trzeba przyłożyć do członka opalonego, odmienając dwa razy na dzień póty aż się opalenie zupełnie zgoi.

Lekarstwo proste na bolenie zębów.

Naygwałtowniejszy ból zębów w półgodziny ustaje; za użyciem następującego sposobu: weź chrzanu surowego, utrzyj go na tarce, i wzięwszy szczyptę, przyłoż przez płótno do pulsu ręki téy, z której strony zęby bolą; trzymay ten chrzan póty, aż zacznie naciągać, nie trzeba iednak nigdy dłużey trzymać nad pół godziny, bo chrzan naciągnie znaczny pęcherz na ręce, który potym wielki ból sprawia.

Sposób na ubezpieczenie zębów od bolu na zawsze.

Wziąć chrzanu utrzed lub pokrajać drobno, wsypawszy do flaszki nalac czystą mocną wódką, niech to stoi przez godzin 24. Rano przyumymniusię wypłokawszy wrzody gębę wodą, wypłokać zaraz pomienioną wódką; i tak trzeba czynić co dzień.

Sposób obronienia owiec od ukąszenia wilka.

Ten sposób Pasterz ieden w Finlandyi wynalazł, który zbierał ekskrementa tego żarłocznego zwierza, moczył ie w wodzie przez niekile czas i smarował tym raz w rok szyje owiec w koło, kark, grzbiet i boki.

Naynowsze Lekarstwo od wścieklizny.

Opisanie rośliny znaiomę u Linneusza pod imieniem Alisma Plantago, zapobiegający skutkom od pokąsania psa wściekłego.

(z Ruskiego Inwalida.)

Roślina nazywająca się po Rossyysku *Wodny Szylnik* albo *Czastucha* naydane się zwyczajnie po wielkich błotach, ieżiołach, a nawet i w wodach stojących w mniejszey obiętości. Wyrasta w wodzie z wpadłych tam i na dnie

pozostałych nasion. Te naprzód wypuszczają mały korzonek, którym się dna trzymają, korzonek ten podobny jest do cybuli włóknem obrosły. Do miesiąca Czerwca liście téy rośliny ieszcze są pod wodą; lecz na początku miesiąca a ieżeli wiosna bywa bardzo ciepła, to i w Maju ukazują się nad powierzchnią wody w liczbie 5. 6. 7. i więcey nadługich okrągławych łodygach, mających ze strony wewnętrzney wydrążenie koloru czerwonego; na każdéy łodydze nie bywa więcey nad ieden liść kształtu okrągło-podługowatego nieco zaostroony, gładki, koloru ciemnozielonego. W miesiącu Czerwcu wychodzi z pod wody gruba łodyga z główką nakształt szparagu koloru zielonego. Czasami łodyga ta pokazuje się sama iedna, czasami otoczona liśćmi, potem rozdziela się na wiele kolan, z których się ukształca tyleż gałęzi gołych i zupełnie bez liści; po końcach takowych gałęzi znajdują się nie wielkie kwiatki bledo różowego koloru, z których potem wychodzą nasiona. Roślina ta ma czasami wysokości półtora łokcia, kwitnie zaś przez całe lato.

Jak się zbiera.

Te roślinę zbierać można przez całe lato; lecz nayskuteczniejszą będzie; ieżeli się zbierze w końcu Sierpnia, a to takim sposobem: dobywa się korzeń téy rośliny z wody, oczyszcza się z mułu czy ziemi i zasusza się w cieniu.

Jak się zażywa.

Wziąć korzonek ieden większy, a małych dwa, trzy, i t. d. utłuc na proszek i posypawszy na chleb nasmarowany masłem, dawać choremu. Takim sposobem dwa razy wzięty a naywięcey trzy, jest dostateczny do wyniszczenia zupełnie iadu wścieklizny, chociażby i do tego stopnia działać poczęła, iż chory poczyną się rzucać na ludzi i boi się wody.

Roślina ta również zbawienne pokazuje skutki i na zwierzętach pokąsanych, iako też i na samych psach.

Dwudziesto-pięcio-letnie doświadczenie pokazało, iż kto tylko od ukąszenia psa wściekłego przyymował takowe lekarstwo, doznał pomyslnych skutków, ani iednego nie było z ukąszonych, komuby nie pomogło; nawet i tacy odzyskali zdrowie, co się iuż rzucali na ludzi i kasałi. To kilka razy zdarzyło się w gubernii Tulskiej.

*Historja odkrycia skutków rośliny Wodnego
Szytniku Alisma Plantago.*

(z Ruskiego Inwalida)

Pan *Stoinin* w księdze swotey pod tytułem: *Niewątpliwe lekarstwo od ukąszenia psa wściekłego*, o odkryciu własności zbawiennych *szyltiku wodnego* tak mówi: „Przyjacielu mój bywając często w Gubernii Tulskiej, nieraz widziałem, jak prawie cudownym sposobem roślina ta zapobiegała straszliwym skutkom ukąszenia psa wściekłego, a nawet ratowała i takich, którzy już do zupełnego dowali byli szaleństwa, to jest, już się lekali wody i rzucali się na ludzi. Tym sposobem leczył od wścieklizny, żołnierz uwolniony od służby przez lat 25, i nikomu się niezwierzał sekretu swiego. Przyjaciel mój jednakże przez prośby i nagrody przyszedł do tego, że wspomniany żołnierz odkrył mu tajemnicę leczenia, a razem opowiedział jakim sposobem nabył wiadomości o własnościach tej rośliny: „Raz jednego, mówił żołnierz, kiedyś poszedł do lasu, było to zaraz po moim uwolnieniu od służby, postrzegłem biegącego naprzeciw mnie psa z naszej wsi, który od kilku dni już był wściekłym i kąsał ludzi; z przestrachu włazłem natychmiast na drzewo, a pies przybliżył się do błota pozostałego po wyschłym kałuży, i począł kopać ziemię przednimi łapami z całej siły, wykopawszy takim sposobem niejakie korzenie, z chęcią go pożarł. Przypatrywałem się wszystkiemu poruszeniom jego i widziałem, iż jak zjadł odkopany przez siebie korzeń, natychmiast się uspokoił, piana mu iść z gęby przestała, oczy nabiegłe krwią przyjęły naturalną postać, i mniéj jak w godzinę przybiegł pod drzewo, na którym siedziałem i kręcąc ogonem dawał mi do zrozumienia, iż zna mnie i już nie jest wściekły; zlałem więc z drzewa i w rzeczy samej widziałem, że pies zdrow zupełnie. Udałem się zatem nad błoto, w którym to zwierzę znalazło tak zbawienne lekarstwo, i w odkopanej ziemi postrzegłem i jeszcze niedoiedzony korzeń, przy którym łodyga z listkami i kwiatem, dała mi zupełną łatwość poznania tej rośliny. Od tego czasu począłem leczyć od wścieklizny, nigdy lekarstwo moje nie chybiło w skutkach. Taka jest historia zbawiennego odkrycia.

Nauki matek Indyjank dawane córkom.

(— Wyjęte z nowego opisu podróży. —)

Młode Indyjanki nie uczą się, ani czytać ani pisać. Za to też matki uczą ich przepisów moralności, które im w paiają nawięcej przez przykłady. Oto są niektóre z nich:

„Aby być szczęśliwemi, kobiety starać się powinny, żeby były kochane od swych mężów.

„Kiedy kobiety pilnują domowego gospodarstwa, i dla swych tylko żyją dzieci, kiedy jedynie obcowania z rzetelnymi przyjaciółkami, i żądzy błyszczenia, nigdy z potrzebą podobania się nie łączą; wtedy każda pora roku ma dla nich dni najprzyjemniejsze.

„Bądźcie zawsze tak ubrane, abyście w istotnym znaczeniu słowa, *stroyne* nie były, i tak, abyście przez waszą postać oazywały życzenie podobać się temu, który jest waszym mężem.

„Piękne, nie szukajcie nigdy pozorów piękności; bądźcie dobre, jeżeli chcecie być zawsze kochane.

„Dobroć wzbudzi w was uczucie nad cierpieniem drugich; wspaniałość, ta cnota która wszystkie inne zawiera w sobie cnoty, zachęci was do wspierania ubogich. Dobroć i wspaniałość, przeskładzać wam będą zbyteczne czynić wydatki.

„Dobrą znaleźć duszę, jest potrzebą w każdej chwili; posiadać ją, jest zachwycającą ozdobą każdego wieku, bez której żadna cnota nie jest dostateczna, i która tysiąc małych wad pokrywa.

„Zły humor oddała, łagodność zaś uspokoiła popędliwego nawet w gniewie i przyprowadza go do was na powrót.

„Aby być zupełnie szczęśliwym, należy się przekonać, że człowiek potrzebny jest dla szczęścia drugiego. Jest to najpierwsze i najsłodsze ze wszystkich uludzenie.

„Nie tycie nigdy przed sobą waszych ułomności, i nie pochlebiajcie im; uznajcie je raczy i przyznajcie się do nich. Otwartość ziedna wam przebaczenie; jest ona do wodem skruchy. Któryż mąż byłby tak niesprawiedliwym, aby o nich nie miał zapomnieć?

„Bądźcie ostrożne i uzbroione naprzeciw próżności; prowadzi ona kobiety w młodości do występku, w podeszłym wieku do nieznosności.

B A Y K I.

ZIEMIA i SŁONCE.

Gdy czyste Słońce, promieniami swemi,
Przybliżyło się ku skrzepłej Ziemi,
Ziemia w weselszy zaraz postaci;
Smutną od Marca powłokę traci;
Ubrana w kwiaty, zmieniona cała
Zazieleniała;

A rada że ją grzeie, a nie piecze
Do Słońca rzecze:

Chociaż ty patrzysz na mnie z daleka,
Choć nigdy z sobą nie będziem razem,
Choć twe spojrzenie często ucieka
Zawsze się pieszczę twoim obrazem
Syta ukośnym nawet promieniem
Posyłam rosę z westchnieniem:

Ani ja sarkam na wyroki Boże
Ze Słońce blizkie Ziemi być nie może,
Bo czyż Bóg i natura sypie skarby swemi
Dla jednego stworzenia? i dla jednéj ziemi?
Czyliż niema Xieżyca, tyle gwiazd na Niebie
Które oświecać musi Słońce koło siebie?

Tak Ziemia zakończyła i w tém zaraz czasie
Obróciła się,

Aby dla strony, która ciemną była
Tę uwagę zostawiła;
Ze czasem lepiéj, światło mieć zdaleka,
Niż blisko, bo te przypieka.

B O C I A N Y.

Od wieków rodzaj ptastwa szanowany
Skromne, poważne i czynne Bociany,
Co przeznaczenia spełniając rozkazy,
Sprzątały wszędzie gad, i ziemiopłazy,
I przez posługę pożyteczną ziemi,
Tak są potrzebnemi; (szy,
Zawsze mają wśród ludzi gniazda swych rosko-
Zadną ich ręka nie płoszy:
Przy jednéj więc sadzibie niedaleko wody,
Na zwalisku w uboczu przy końcu zagrody,
Na starym, pochylonym, i obciętym drzewie,
Gdzie odpocząć nie miały na czém i gołębie,
Było gniazdo Bocianie, co choć nie podparte
Przetrawało jednak pokolenie czwarte:

Na tém gniezdzie siedziała para wierna sobie,
Nierozdzielna w żadnéj nayprzykrzejszém
dobie,

Których rządno życie, i spokojnéj pracy,
Nieprzerwany żadnym kłopotem,
Długo nie śmieli pomieszać ptacy,

Swoim swywojnym przelotem. (ziw
Lecz wreszcie podeyrzliwość, która swar wy-
Gdzie tylko zgoda spoczywa,

Ta to wada Małżonków niczem nie wstrzymana
I namietność przekłeta
Tak podburzyła bociana,

Ze powyrzucał z gniazda własne swe pisklęta,
A miotany ustawnie to swém przywiązaniem
To nienawiścią palony

Postanowił ją własném nie potępić zdaniem,
Ale pod sąd Bocian oddać błędy żony.
Leci więc samiec obrzydły

Od sąsiada, do sąsiada,
Szumi powietrze sążnistemi skrzydły,
Zbiera się liczna gromada.

Ztąd blizki, ztamtąd daleki leci,
Rzucając gniazda i dzieci,

Nareszcie rada
Na blizkim dachu cała z trzepotem zasiada:
Trzeszczą krokwie, strop gnie się, siewiera i
grzegotanie, (kanie,

Jeszcze sprawa nie weszła, słyhać już sar
Bezrozumna drużyna, sądziowie niegodni,
Tylko się mąż odezwał pełno widzą zbrodni,

Poduszczony dopiero gdy swe zaczął żale,
Kiedy w okrutnym zapale,

Okazywał przed sądem wstyd swój i zniewagę,
Zelżoną wierność, powagę,

Jak to hańbi bocianie dotąd czyste gniazda,
Jak się z tego przykładu może zgorszyć ka-
żda;

Lubo za cały dowód, i całą przyczynę
Było samo przywidzenie, znaleziono winę;
Zokropnym tedy wrzaskiem dano wyrok śmier-

Iniewinną samicę rozdarło na ćwierci: (ci,
Po skończoném téj kaźni żałowano może,
Lecz gmin wtedy żałuje, gdy już nie pomoże.

Otrząć to obraz prawdziwy

Jak ten nieszczęśliwy,
Kto pod sąd publiczności sprawy swe naraża,
Która bez winy sądzi, prawdy nie uważa.

Jeżeli więc nieszczęściem padniesz pod sąd
gminu,

Czekaj — będzie żałował sam swojego
czynu.

J A R.

JARMARKI NAYPRYNCYPALNIEYSZE KRAJOWE i ZAGRANICZNE.

A.

Attendorf pod Szlichtynschowen: 1. w Niedziele przed S. Antonim; 2. w Niedziele przed S. Jędrzeiem; 3. w Niedz: przed S. Różą; 4. w Niedz: po S. Łukaszu.

Augustów: 1. na Wierzbą Niedz: 2. na S. Antoni z Padw: 3. na S. Bartłomiey.

B.

Babimost: 1. w Poniedz: po Nawróceniu S. Pawła; 2. w Poniedz: po Szrodopoście; 3. na S. Stanisław; 4. na S. Piotra i Pawła; 5. w Niedz: przed S. Wawrzyńcem; 6. w Poniedz: po Nar.M.P.; 7. w Poniedz: po S. Marcinie; 8. na S. Tomasz.

Beresteczko: na S. Ilyi, podług Ruskiego Kalendarza.

Berdyczów: 1. dnia 26. Stycz: 2. dnia 9. Kwiet: 3. dnia 23. Czerwca.

Berlin: z Miastami do niego należącemi; 1. na Łatare w Berlinie; 2. na Filipa Jakóba w Frydrychszacie; 3. w dzień po Bożem Ciele w Frydrychst: 4. na S. Wawrzyniec w Kielnie; 5. na Krucie w Berlinie; 6. na dzień Wszyst: SS. w Berlinie Kramny, na Bydło, Konie i Woły Jarmark.

Biała: 1. we Czwart: i Piąt: po Niedz: Głuchéy; 2. we Czwart: i Piąt: przed S. Tróycą; 3. we Czwart: Piąt: i Niedziele po S. Krzyżu; 4. we Czwart: Piąt: i Niedziele po S. Łucyi.

Białystok: na S. Jan Chrzciel.

Bilsk: na S. Michał.

Birnbau: na Wniebowstap: Pańskie.

Blonie: 1. dnia 3. Lutego; 2. w Poniedzalek przed Niedz: Kwietnią; 3. w Poniedz: po przewodniéy Niedzieli; 4. na S. Bartłomiey; 5. na S. Łukaszu; 6. na S. Elżbietę.

Boianowo Nowe: 1. w Poniedzalek po Niedzieli Szrodopostny; 2. w Poniedzalek po S. Tróycy; 3. w Poniedzalek po S. Dominiku.

Bomża: na N. Pannę Gromniczną.

Braetz: 1. w Poniedz: Zapustny; 2. w Poniedz: przed Wielkanocą; 3. w Poniedz: przed Wniebowstap: Pańskim; 4. w Poniedz: przed S. Janem; 5. w Poniedz: po S. Bartłomieu; 6. w Poniedz: przed S. Michałem; 7. w Poniedz: przed S. Marcinem; 8. w Poniedz: przed S. Tomaszem.

Brodnica: na S. Jan Chrzciel.

Brody: 1. na 3. Króle; 2. na S. Łukaszu.

Brześć Litewski: na S. Agnieszkę.

Busk: na Znalezienie S. Krzyża.

Bydgoszcz (Bromberg): Dwa znaczne Jarmarki: 1. od 17 do 21. Maja; 2. od 19 do 22. Listop: pierwszego dnia zawsze za zwyczaj targ na konie. Dwa poślednieysze Jarmarki: 1. w Poniez, Wtor: i Srzo: ostatnich dni Stycz; 2. w Poniez, Wtor: i Srzo: po S. Jakóbie. Jarmarki na Wełnę; 1. w pierwsze trzy dni Jarmarczne, w tydzień po S. Jakóbie; 2. w pierwsze trzy dni ostatniego tygodnia Listopada.

C.

Chełm: na Narodzenie N. M. P.

Chodrowo: 1. na S. Piotra w Okowach; 2. na Pokrowy.

Chopienice: 1. w Poniedział: po Nowym Roku; 2. w Poniedział: po Środopociu; 3. w Poniedział: po S. Trójcy; 4. na S. Michał.

Choynice (Kebnitz): 1. na S. Jan Chrzciciel; 2. S. Mateusz; 3. na S. Szymona Judy.

Ciechanowiec: na S. Wojciech.

Cielenkie: 1. we Środę po 3. Królach; 2. we Środę po S. Janie; 3. we Środę po Podwyż: S. Krzyża; targ na Wełnę; 4. na dzień 29. Czerwca.

Cudź w Woiewódz: Sandomirskim: 1. na Zielone Świątki; 2. na S. Jan; 3. w Niedziele po S. Bartłomieju.

Cmielów, mil 3. od Sandomierza, Jarmark sławny przechdniowy na futra, faianse i rozmaite inne rzeczy, zaczyna się ten Jarmark w dzień S. Jadwigi to jest dnia 15. Października.

Czapin: 1. w Niedz: Białą; 2. w Poniedział: przed Zwiastowaniem N. M. P.

Częstochowa: 1. w Niedz: Wstępną; 2. w Niedz: Świąteczną; 3. na Narodzenie N. M. P. 4. na S. Katarzynę.

D.

Dembrowa: 1. w Zielone Świątki; 2. na Rozesłańców.

Dembice: 1. na 3. Króle; 2. na S. Małgorzatę; 3. na S. Bartłomiey.

Dobre: 1. na S. Walenty; 2. na S. Filipa i Jakóba.

Dolsko: 1. w Poniedział: po 3. Królach; 2. w Poniedział: po Septuag; 3. w Ponie: po Misericord; 4. we Wtorek po Świątkach; 5. na S. Wawrzyniec; 6. na S. Michał; 7. na S. Jędrzcy.

Drohobycz: na Niedz: 1. po S. Bartłomieju podług Ruskiego Kalendarza.

Drzewica, w Powiecie Opatowskim, między Radomiem i Piotrkowem: w Niedz: Zapust. Targ generalny przez 5. dni

na różne żywności, to jest: na Ryby słone, Jesiotry, i inne takowe rzeczy, etc.
Dubno: na SS. Piotra i Pawła.

E.

Elbląg: 1. d. 22. Lip: 2. na S. Marcin.

F.

Frankfort nad rzeką Odrą: 1. w Poniedział: po *Reminiscere*; 2. w Poniedział: po S. Małgorzacie; 3. w Poniedział: po S. Marcinie.

Froszem: 1. na S. Jerzy; 2. na S. Stanisław; 3. na S. Wawrzyniec.

Frunka: 1. na S. Kilian; 2. na S. Jadwigę.

Frydland, w Szląsku w Powiecie Falkenberskim: 1. w Niedz: *Esto mihi*, czyli *Quinquagesimae*; 2. w Niedz: po Bożym Ciele; 3. w Niedz: po S. Dominiku; 4. w dzień Wszystkich SS. Zawsze Jarmark i Targ.

G.

Gdańsk: 1. na S. Dominik; 2. na S. Marcin.

Głogów: 1. na 8. Maja; 2. na 17. Sierpnia; 3. na S. Łucyą.

Gniezno: na S. Trójcę.

Gorńsko: 1. na S. Kazimierz; 2. na Znalezienie S. Krzyża; 3. we Środę przed S. Janem; 4. na S. Michał; 5. na S. Andrzej.

Góraj: na S. Jędrzcy.

Gosłina murowana: we Czwart: Mię sopostny; Środopocię; na S. Jerzy; w dzień Znalezienia S. Krzyża; w Poniedział: po S. Trójcy; na S. Bartłomiey; dnia 22. Wrześ: 13. Paździej: 25. Listopada; i na S. Tomasz.

Grajew: 1. na S. Józef Oblubieniec; 2. na S. Trójcę; 3. na Wniebowzięcie N. M. P. 4. na Wszystkich SS.

Grodek: na Znalezienie S. Krzyża.

Grodno: na Podwyższenie S. Krzyża.

Grudziądz: 1. w Poniedział: po Niedziele Suchy; 2. w Poniedział: po S. Bartłomieju; 3. w Poniedział: po S. Katarzynie.

Guropa: na dzień 17. Września.

Gurzenie: Jarmarki i Targ na Bydło: 1. na Wniebowstąpienie Pańskie; 2. na 23. Czerwca; 3. na S. Jakób; 4. na S. Lucyą.

H.

Hłucko i Borowniki w Woiewództwie Nowogrodzkim: 1. Dwuniedzielnny na Dzieśiątuchę 10. Piątku po Wielkiéy Nocy; 2. Czteroniedzielnny w dzień S. Jana Bobusława według Ruskiego Kalendarza 24. Września, a według Rzymskiego dnia 7. Października; 3. także Czteroniedzielnny na Wsi, ieden według Ruskiego Kalendarza dnia 27. Stycznia, a Rzymskiego 7. Lutego.

Horyngrod w Wołyniu: 1. na S. Tróycę; 2. na Srodopoście Ruskie. Tamże na Przedmieściu *Mikulini*: 1. na S. Włodzimierza; 2. na SS. Chliba i Borosa.

Husiatyn na Podolu: 1. na dzień 7. Maj; 2. na S. Jan. Oba 4. Niedzielne Jarmarki podług Ruskiego Kalendarza datowane.

I.

Janów pod Lwowem: 1. na Nowy Rok Ruski; 2. na N.M.P. Gromniczną; 3. na Narodzenie N.M.P. 4. na S. Jędrzcy; 5. na Wniebowstap: Pań: 6. na S. Michał.

Janów w Powiecie Pilżnińskim: 1. w Zielone Świątki; 2. na Boże Ciało.

Janów Powiecie w Grodzieńskim: na Wniebowstąpienie Pańskie.

Jaroczyn: 1. na 3. Króle; 2. S. Filipa i Jakóba; 3. S. Bartłomiej; 4. na S. Marcin.

Jarostaw: 1. na Popielec; 2. na Wniebowstąpienie Pańskie; 3. na S. Jędrzcy.

Ilkucz czyli Ilkusz: 1. na Wniebowzię: N.M.P. 2. w Niedz: przed S. Antonim.

Inowrocław: 1. w Poniedz: przed Zapustami; 2. w Poniedz: przed Niedz: Kwietnią; 3. w Poniedz: po Bożym Ciele; 4.

we Srodę przed S. Jakóbm; 5. we Czwar: przed S. Franciszkiem; 6. we Czwar. po 1. Niedzieli Adwentowéy.

Józefgrad w Woiewództwie Bracławskim: Jarmarki wielkie na bydło; Konie Tureckie, Tatarskie, Wołoskie; na Bakalie, i wszelkie Oryentalne Towary; nazaiztr po Zielonych Świątkach, według Greekiego Kalendarza; 2. nazaiutr po Pokrowach Ruskich.

Józefowo: 1. na 3. Króle Ruskie; 2. na S. Józef; 3. na S. Tróycę; 4. na S. Mateusz; 5. na S. Michał.

Józefów w Zamoyczyźnie: 1. na S. Annę; 2. na Wniebowzięcie M.P. 3. na Pokrowy podług Ruskiego Kalendarza; 4. na S. Jędrzcy.

Izbice: 1. na Półpostu; 2. na S. Annę.

K.

Kalisz: 1. na S. Mateusz; 2. na S. Małgorzatę.

Karczew: 1. na S. Agnizkę; 2. na S. Woyciech; 3. na Znalezie: S. Krzyża; 4. na Wniebowstap: Pań: 5. na S. Wit; 6. na S. Bartłomiej; 7. na Podwyż: S. Krzyża; 8. na S. Franciszek; 9. na S. Leonard.

Kem: w Niedzielę Srodopostną.

Kempno: 1. na 3. Króle; 2. w Poniedz: po Niedz: wstępny: 3. na S. Jerzy; 4. na S. Tróycę; 5. na S. Dominik; 6. na S. Franciszek; 7. na S. Katarzynę.

Keydany: 1. w Niedzielę Wstępną; 2. na S. Jędrzcy; 3. na S. Franciszek.

Kielce: 1. na S. Agnieszkę; 2. na dniu 2. Listopada.

Kleszczele w Podlasiu: dnia 18. Lipca; Jarmark wielki cały tydzień; na Bydło, Konie, wszelkiego rodzaju, i na wszelkie towary krajowe i zagraniczne bez wszelkiéy opłaty.

Kłodawa: 1. na 17. Stycz: 2. w Poniedz:

po *Łętare*; 3. we Czwartek po Bożem Ciele; 4. na S. Jakób; 5. na dzień 1. Września.

Knetszer: 1. w Poniedziałek przed S. Wittem; 2. w Poniedziałek po S. Michale.

Knyszyn: 1. na 3. Króle; 2. na Wniebowstąpienie Pańskie.

Kobylin: 1. na Zwiast: N.M.P. 2. na Wniebowstąpienie Pańskie; 3. na Boże Ciało; 4. na S. Mateusza; 5. na S. Tomasza.

Kock: 1. d. 23. Kwietnia; 2. d. 4. Października;

Koło: 1. w Poniedziałek po *Judica*; 2. na 3. Maja; 3. w Poniedziałek po Bożem Ciele; 4. na S. Michała; 5. na 29. Października; 6. na 19. Listopada.

Konin: 1. na SS. Fabiana i Sebastjana; 2. na dzień przed Wniebowstąpieniem Pańskim; 3. na dzień przed Bożem Ciałem.

Korzęmin: 1. w Poniedziałek po Niedzieli Głuchey; 2. w Niedzieli Świętecznej; 3. na S. Wawrzyniec; 4. na Wszystkich SS.

Kraków: 1. na *Jubilate*; 2. na S. Stanisława; 3. na S. Wit; 4. na S. Jan Chrzciciel; 5. na S. Piotr w Okowach; 6. na S. Michała; 7. na S. Jadwigę.

Krancik: 1. w Poniedziałek po 3. Królach; 2. w Poniedziałek po S. Piotrze i Pawle; 3. w Poniedziałek po S. Franciszku.

Krasifów: 1. dnia 2. Stycznia; 2. d. 3. Lutego; 3. d. 5. Marca; 4. d. 5. Kwietnia; 5. d. 4. Maja; 6. d. 8. Czerwca; 7. d. 9. Września; 8. d. 15. Października; 9. d. 3. Grudnia. Z których, to jest: d. 5. Marca; 8. Czerwca; 15. Października; 3. Grudnia są dwu Niedzielne.

Krasnobrod: na Podwyż: S. Krzyża.

Krasznik: 1. na 3. Króle; 2. na S. Marcina; 3. na S. Elżbietę.

Kreba: 1. w Poniedziałek po *Misericordia Domini*; 2. na S. Piotra i Pawła; 3. w Poniedziałek po S. Franciszku.

Krośoszyn: dnia 14. Czerwca.

Królewiec: w Poniedziałek przed S. Janem.

Kwidzyn: 1. we Srodę po Srodopociu

vet. st.: 2. we Srodę po S. Bartłomieju
vet. st.

L.

Leszczów: 1. na Zielone Świątki; 2. na S. Michała.

Leszno: 1. w Poniedziałek po 3. Królach; 2. w Poniedziałek po Niedzieli Białej; 3. w Poniedziałek przed S. Janem; 4. na S. Idzi.

Leżańsk: na S. Woyciech.

Lublin. 1. w Poniedziałek po N.M.P. Gromicznicy; 2. na Zielone Świątki; 3. na SS. Szymona i Judy.

Lubliniec: 1. w Poniedziałek przed Bożem Ciałem; 2. w Poniedziałek przed S. Michałem; 3. na S. Łucyą.

Lwów: Kontrakty na 3. Króle, i na S. Agnieszkę.

L.

Łancut: na Wniebowstąpienie Pańskie.

Łaskarzew. 1. na 3. Króle; 2. na Niedzieli Starozapustnej; 3. na S. Kazimierza; 4. na Niedzieli Kwietniowej; 5. na Znalez: S. Krzyża; 6. na Zielone Świątki; 7. na S. Piotra i Pawła; 8. na S. Annę; 9. na N.P. Wniebowzięcia; 10. na Podwyż: S. Krzyża; 11. na S. Franciszek Seraficzny; 12. na Wszystkich SS. 13. na S. Andrzej. Każdy z tych Jarmarków, zaraz w pierwszym dniu po Święcie odprawia się, a gdy Święto wypada w Piątek lub Sobotę, tedy Jarmark aż na Poniedziałek odkłada się.

Łęczno: 1. na Boże Ciało; 2. na S. Idzi; 3. na S. Mikołaja.

Łowicz: 1. na S. Jan; 2. na S. Mateusza.

Łuck: 1. na S. Idzi; 2. na Narodz: M.P.

Łuków: na Narodzenie N. M. P.

M.

Maciejów w Ziemi Chełmińskiej: 1. na

Nowy Rok; 2. na S. Jan *vet. st.* 3. na Por-
cyunkulę Ruską.

Malborg: 1. na SS. Filipa i Jakóba;
2. na S. Dyonizy.

Miedzychód: na Wniebowstap: Pańs:

Miedzyrzec: 1. w Poniedz: po Niedzie-
li Głuchéy; 2. w Poniedz: po *Cantate*; 3.
na Nawidzenie N.M.P. 4. w Poniedz: po
Podwyż: S. Krzyża; 5. w Poniedz: po
S. Pawle; 6. na Ofiarowanie N.M.P.

Mieszkoła pod Jarocinem; 1. na dniu 4.
Stycz: 2. na 1. Mar: 3. na 23. Kwiet: 4.
we Wtor: po Świąt: 5. na 8. Lip: 6. na
10. Sierp: 7. na 4. Paździer: 8. w Ponie-
dzialek po S. Marcinie; 9. na 13. Grud:

Miłostaw: 1. na S. Kazimierz; 2. na
Znalez: S. Krzyża 3. na S. Piotra i Pawła;
4. na S. Jakób; 5. na S. Mateusz; 6. na
S. Leonard; 7. na S. Tomasz.

Mińsk: Kontrakty na S. Józef; Jarmark
na S. Andrzej.

Mitawa: 1. na Narodzenie N.M.P. 2.
na S. Michał *vet. st.*

Morzyk: 1. na S. Jan; 2. na S. Szym: Jude.

Morzyn: 1. na S. Maciey; 2. we Czwar:
po Kwietniéy Niedz: 3. we Srodę po
Przewodniéy Niedzieli; 4. we Srodę po
Świąt: 5. na dzień 28. Lipca; 6. na S.
Wawrzyniec; 7. na 9. Wrześ: 8. na 30.
Wrześ: 9. w Piątek po S. Marcinie; 10.
na S. Stanisława Kostkę; 11. na S. Mi-
kołaj.

Mszczonów: 1. na 25. Stycznia; 2. na S.
Marka; 3. na S. Jan; 4. na S. Bartłomiey;
5. na Michał; 6. na dniu 9. Grudnia.

N.

Nieśwież. Jarmark dnia 1. Lip: trwa-
jący przez 3. tygodnie.

Nowe Miasto nad Pilicą w Woiewództ:
Rawskiém: Jarmark 4. Niedzielnny, zaczy-
nający się w dzień S. Martina 11 Listo.

Nowe Miasto nad Wartą: 1. w Ponie-
dziale po S. Tróycy; 2. na S. Dominik;
3. na S. Jadwigę; 4. na S. Katarzynę.
Nowogrodek: Kontrakty dnia 30 Mar.

O.

Ober: 1. na S. Jan; 2. w Poniedz: po
S. Michale; 3. na S. Tomasz.

Obornik: 1. na S. Marcin; 2. na S. Je-
drzéz.

Olborsk: 1. na S. Kazimierz; 2. naza-
iutrz po Wniebowstap: Pańs: 3. naza-
iutrz po Bożém Ciele.

Ołyka: na Narodzenie N.M.P.

Opatowie: na SS. Szymona i Jude.

Oplinica: na S. Michał.

Ostrowo: 1. na S. Agnieszkę; 2. na S.
Maciey; 3. na S. Jerzy; 4. na S. Annę; 5.
na S. Mateusz; 6. na S. Katarzynę.

P.

Pawłocz 6. mil za Berdyczowem. Jarmark
dwa tygodniowy na S. Demetryusza Ru-
skiego d. 29. Paździer: sławny na Ko-
nie, Woły, tudzież na Tureckie, Ruskie
i inne Cudzoziemske Towary.

Piątek: 1. na S. Agnieszkę; 2. na S. Bła-
żéz; 3. na S. Kazimierz; 4. nazaiutrz po
SS. Tróycy; 5. na S. Mateusz.

Piotrków: na Zielone Świątki.

Pobiedzisko (Pudewiż): dnia 7. Stycz:
na S. Grzegórz; nazaiutrz po Wniebo-
wstap: Pańs: 2. na Nawidz: N.M.P. 3.
na S. Jakób; 4. w Poniedz: po S. Bartło-
mieiu; 5. na S. Franciszek; 6. na S. Mi-
kołaj.

Poborzynie: w Poniedziałek po Bożém
Ciele.

Począjów miasto na Wołyniu: w którém
dwa Jarmarki: 1. Czteroniedzielnny na
Zielone Świątki Ruskie; 2. Czteronie-
dzielnny na Uszenie Ruskie; na Bydło
Konie. i różne towary etc.

Podzajów: Dwuniedzielnny Jarmark na Zielone Świąt Ruskie.

Poznań: 1. w Niedz: Wstępną; 2. na S. Jan; 3. na S. Michał; 4. na S. Łucyą.

Praga przy Warszawie: Targi wielkie dwa razy w tygodniu, to jest: we Czwartek i Piątek na Bydło rogate i nie rogate, Konie etc. i na wszelkie produkta.

Przedborsk: 1. na Wniebowstąpienie Pańskie; 2. naźaiutrz po Bożém Ciele; 3. na S. Alexy.

Przemyśl: 1. w Poniedz: po Niedzieli Kwietniéy; 2. na S. Jan; 3. na S. Jędrzý.

Przemysł: 1. na SS. Piotra i Pawła; 2. na Michał.

Pultusk: na S. Stanisława Kostkę.

Pyszdy: 1. w Poniedz: przed Świątkami; 2. na 22. Lip; 3. na SS. Szymona i Judy.

R.

Raszków: 1. na N.M.P. Gromniczną; 2. na Półpoście; 3. na S. Stanisław; 4. na Wniebowzię: N.M.P. 5. na Podwyż: S. Krzyża; 6. na SS. Szymona i Judy; 7. na S. Łucyą.

Rawa: na S. Agnieszkę.

Rawiec: 1. we Czwart: po Środoposćciu; 2. we Czwart: po Nawidz: N.M.P. 3. we Czwart: po S. Franciszku; 4. we Czwart: przed S. Tomaszem.

Rokitno: naźaiutrz po Niedzieli Czwartéy Wielkanocnéy.

Różdół: 1. na N.M.P. Szkaplerzną; 2. na S. Michał; 3. na S. Józef.

Rubieszów: 1. na Podwyż: S. Krzyża; 2. na S. Marcin.

Ryga: Jarmark wielki od 5. Sierpnia aż do 7. Września.

S.

Saborowo: 1. na S. Dorotę; 2. na S. Filipa i Jakóba; 3. na SS. Piotra i Pawła; 4. na S. Mateusz.

Sandomierz: na S. Jan Chrzcziciel.

Sambor: 1. na N.M.P. Grom; 2. na S. Andrżý.

Santer: 1. w Niedz: 2. przed Zapustną; 2. we Środę po Niedz: Białéy; 3. na S. Stanisław; 4. na S. Małgorzatę.

Siedlicze, w Ziemi Chełmskiej między Miasami Chełmem i Łęczycą położone, Jarmarki: 1. na Nowy Rok Ruski, 2. na Niedz: Zapustną; 3. na S. Wojciech, walny na Bydło, i Konie; 4. na S. Onufiry Ruski, to jest: dnia 23 Czer: 6. na Wniewzię: N.M.P. Ruskiéy; 7. w Niedz: pierwszą Adwentu Polskiego.

Siedlce w Woiewództwie Podlaskiem: dnia 24. Czerwca, trwający Niedziel dwie.

Siemiatycze: 1. d. 9. Lip; 2. d. 9. Grudn:

Sokoł: 1. na SS. Piotra i Pawła; 2. na S. Michał Ruski.

Szroda: 1. dwoma Niedz: przed Zapusty; 2. w Poniedz: po Niedz: Białéy; 3. w Poniedz: po Bożém Ciele; 4. na S. Małgorzatę; 5. na S. Idzi.

Stanisławów: 1. na S. Idzi; 2. na S. Andrżý.

Stawiszyn: Jarmarki wszystkie w Poniedziałki: 1. w Poniedz: po 3. Królach; 2. po S. Walentym; 3. po Ocali; 4. po Judica; 5. po Wniebowstap: Pańs: 6. po Nawiedz: N.M.P. 7. po S. Dominiku; 8. po S. Bartłom: 9. po S. Francisz: 10. po S. Marcinie; 11. po S. Mikołaiu.

Strymeń: 1. w Poniedz: po Niedz: Suchéy; 2. na Znalez: S. Krzyża; 3. na Podwyższ: S. Krzyża; 4. na S. Elżbietę.

Stuma: 1. w Niedz: Zapustną 2. na *Misericordia Domini*; 3. w Niedz: przed S. Jakóbem; 4. w Niedz: po S. Marcinie.

Suwałki: 1. dnia 7 Lut; 2. d. 21 Marca; 3. d. 3. Maja; 4. w Niedzielę po N.M.P. Szkaplerzný; 5. dnia 16. Sierpnia; 6. dnia 14. Września.

Swistocz: 1. dnia 1 Maja trwający d. 5.

2. na S. Bartłom: Wielkie sklepy z iz-
bami, gabinetami, na końcu Placu jar-
marnego wybudowane są naywygo-
dniesze w całym kraju.

Szabryn: w Niedzielę po S. Idzim.

Szanski: na S. Michał Ruski.

Szczepreszyn: 1. na S. Agnieszkę; 2. na
SS. Filipa i Jakóba; 3. na S. Jakóba.

Szczuczyn: w Powiecie Lidskim: 1. na S.
Jakób Apostoł; 2. na SS. Szymona i Ju-
dy. Oba tygodniowe.

T.

Tarczyn: na S. Tróycę.

Tarnograd: na S. Maciey.

Torubin: 1. na S. Woyciech; 2. na S.
Idzi; 3. na S. Jadwigę; 4. na S. Barbarę.

Toruń: 1. na 3. Króle; 2. na S. Tróycę;
3. na SS. Szymona i Judy.

Tykcocin: na Trzy Króle.

Tuliszów pod Rychwałem, dwie mile od Konina:
1. we Wtorek 1. po 3. Królach; 2. w Poniedz:
przed Popielcem; 3. w Poniedz: po S. Woycie-
chu; 4. w Poniedz: przed S. Janem Chrzc: 5.
w Poniedz: po Wniebowzięciu P. M. w Miesią-
cu Sierpniu; 6. na S. Michał ten i na woły Ru-
skie; 7. w Poniedz: przed S. Marcinem; 8. w Po-
niedz: 2. Adventu. Jarmarki te wszystkie kra-
inne, bydelne, na konie, wieprze stadami.

U.

Usiatyn w Wództwie Podolskim: Jarmar-
ki Wielkie: 1. na Jan; 2. na S. Tomasz;
gdzie Oryentalni Kupcy z różnemi to-
warami bywają.

W.

Warszawa: 1. w Maju w drugi Po-
dzialek po S. Jakóbie; 2. w Listopadzie
w pierwszy Poniedz: po WW. Świętych.
Każdy z tych Jarmarków trwać na trzy
tygodnie, z których 1. wstępny; 2. wła-
ściwym targowym; 3. tygodniowym wyplat
zwać się będzie. Targi codzienne nad-
zwyczajnie znaczne, na wszelkie pro-
dukta krajowe.

Wągrowiec: 1. na S. Walenty; 2. w Po-
niedz: po Kwierny Niedz: 3. dnia 9. Ma-

ja; 4. na S. Jan; 5. na S. Jakób; 6. na S.
Bernard; 7. na S. Lambert; 8. na S. Szy-
mona i Judy; 9. na N. P. Niepckal: Pocze-
Widawa: 1. w Niedz: Mięso-pustną; 2.

w Niedz: Wstępną; 3. w Niedz: Suchą;
4. w Niedz: Głuchą; 5. w Niedz: Staro-
zapustną; 6. w Niedz: Kwiet: 7. w Nie-
dziel: Przewodnią; 8. na Zielone Świąt-
ki; 9. na S. Małgorzatę; 10. na S. Roch;
11. na S. Marcin; 12. w Niedz: 4. Adw:

Wilno: na Trzy Króle;

Wołczyn: na N. M. P. Szkaplerzną.

Wschowa: 1. we Czwart: przed Wnie-
bowstąpieniem Pańskim; 2. we Czwart:
przed S. Michałem.

Wysokie Miasto: na S. Jakób.

*Wyszka, w Wództwie Wołyńskim, Powie-
cie Włodzimirskim:* 1. na Boże na Narodz:
2. S. Piotra i Pawła; 3. na Przemienien:
Pańs: czyli na Spasa; 4. na S. Szymona;
5. na S. Michał podług Ruskiego Kalend:

X.

Xiąż: 1. we Czwart: po Niedz: Zapust:
2. dnia 16. Lipca; 3. d. 28. Sierpnia; 4.
d. 7. Października; 5. d. 28. Listopada.

Z.

*Zaleszczyki, w Dobrach Jazłowieckich,
w Kluczu Dzwiniackim:* 1. na S. Stanisław,
podług Ruskiego Kalendarza; 2. na S.
Spasa; 3. na S. Michał Ruski, wielki Jar-
mark przez tydzień na towary, bydło,
i na inne rzeczy.

Zamość: 1. na Zielone Świątki; 2. na
Narodzenie N. M. P. 3. na S. Marcin.

Zelwa w Woiewództwie Nowogrodzkim:
Jarmark wielki i sławny na S. Domin:
to jest 4. Sierp: który trzy Niedz: tr

Złoty: 1. na S. Dorotę; 2. na Zi:
S. Krzyża; 3. na S. Annę; 4. na S.
mona i Judy.

Zolkiw: 1. na Trzy Króle; 2. na S.
Piotra i Pawła.

TABELLA

WSCHODU i ZACHODU SŁONCA.

DNI.	STYCZEŃ.				LUTY.				MARZEC.				KWIECIEŃ.				MAY.				CZERWIEC.			
	wschod		zachod		wschod		zachod		wschod		zachod		wschod		zachod		wschod		zachod		wschod		zachod	
	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.	G.	M.
1	8	7	3	53	7	30	4	30	6	30	5	21	5	38	6	22	4	42	7	18	5	59	8	1
3	8	5	3	53	7	27	4	33	6	33	5	25	5	34	6	26	4	38	7	22	5	57	8	3
5	8	4	3	56	7	25	4	37	6	31	5	29	5	30	6	30	4	35	7	25	5	56	8	4
7	8	3	3	57	7	20	4	40	6	27	5	33	5	26	6	34	4	32	7	28	5	55	8	5
9	8	1	3	59	7	17	4	45	6	24	5	36	4	22	6	38	4	28	7	32	5	53	8	7
11	7	59	4	1	7	15	4	47	6	20	5	40	5	17	6	43	4	25	7	35	5	52	8	8
13	7	57	4	3	7	9	4	51	6	16	5	44	5	13	6	47	4	22	7	38	5	52	8	8
15	7	55	4	5	7	6	4	54	6	12	5	46	5	9	6	51	4	19	7	41	5	51	8	9
17	7	52	4	8	7	2	4	58	6	8	5	52	5	5	6	55	4	16	7	44	5	50	8	10
19	7	49	4	11	6	58	5	2	6	4	5	56	5	2	6	59	4	13	7	47	5	50	8	10
21	7	47	4	13	6	55	5	5	6	0	6	0	5	0	7	0	4	11	7	49	5	50	8	10
23	7	44	4	16	6	51	5	9	5	56	6	4	4	56	7	4	4	9	7	51	5	50	8	10
25	7	41	4	19	6	47	5	13	5	52	6	8	4	53	7	7	4	7	7	53	5	51	8	9
27	7	38	4	22	6	43	5	17	5	48	6	12	4	49	7	11	4	4	7	56	5	51	8	9
29	7	35	4	25	6	38	5	22	5	44	6	16	4	45	7	15	4	2	7	58	5	52	8	8
DNI. LIPIEC. SIERPIEŃ. WRZESIEŃ. PAŹDZIEŃ LISTOPAD GRUDZIEŃ.																								
1	3	53	8	7	4	25	7	35	5	17	6	43	6	16	5	44	7	15	4	45	8	59	4	1
3	3	54	8	6	4	23	7	32	5	21	6	39	6	20	5	40	7	18	4	42	8	1	5	59
5	3	55	8	5	4	32	7	28	5	25	6	35	6	24	5	36	7	22	4	38	8	3	5	57
7	3	56	8	4	4	35	7	25	5	29	6	31	6	27	5	33	7	25	4	35	8	4	3	56
9	3	57	8	3	4	38	7	22	5	33	6	27	6	31	5	29	7	28	4	32	8	5	3	55
11	4	59	8	1	4	42	7	18	5	36	6	24	6	35	5	25	7	32	4	28	8	7	3	53
13	4	1	7	59	4	45	7	15	5	40	6	20	6	39	5	21	7	35	4	25	8	8	3	52
15	4	3	7	57	4	49	7	11	5	44	6	16	6	43	5	17	7	38	4	22	8	8	3	51
17	4	5	7	55	4	53	7	7	5	48	6	12	6	47	5	13	7	41	4	19	8	9	3	51
19	4	8	7	52	4	56	7	4	5	52	6	8	6	51	5	9	7	44	4	16	8	10	3	50
21	4	11	7	49	5	0	7	0	5	56	6	55	6	55	5	5	7	47	4	13	8	10	3	50
23	4	13	7	47	5	2	6	58	6	0	6	58	6	58	5	2	7	49	4	11	8	10	3	50
25	4	16	7	44	5	5	6	55	6	4	5	27	2	4	58	7	52	4	8	8	9	3	51	
27	4	19	7	41	5	9	6	51	6	8	5	6	7	6	4	54	7	55	4	5	8	9	3	51
29	4	22	7	39	5	13	6	47	6	12	5	9	7	9	4	51	7	59	4	5	8	8	3	52

po
Mar
Rys
do 7.